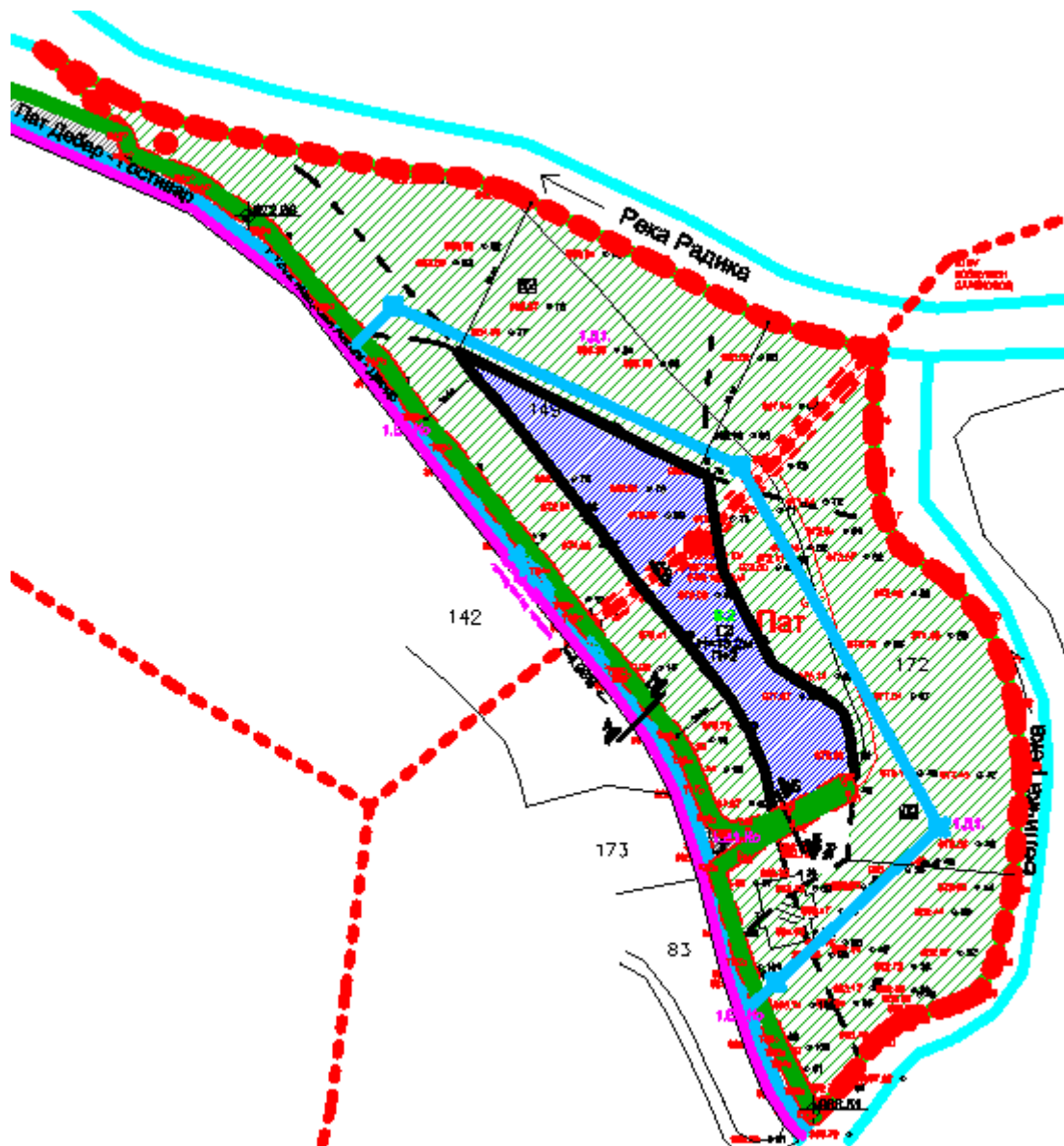

ИЗВЕШТАЈ НА СТРАТЕГИСКА ОЦЕНА НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА

ЗА

ЛОКАЛНА УРБАНИСТИЧКА ПЛАНСКА
ДОКУМЕНТАЦИЈА ЗА ГП В.2. НА КП БР. 149 И 172 ДЕЛ,
КО ГОРНА ВОЛКОВИЈА,
ОПШТИНА МАВРОВО И РОСТУША

НАЦРТ ИЗВЕШТАЈ

Скопје, Декември 2016 година

Со цел навремено да се согледаат можните негативни влијанија врз животната средина и здравјето на луѓето, како и социо - економските аспекти од реализација на ЛУПД за ГП В.2. на КП бр. 147 и 172 дел, КО Горна Волковија, општина Маврово и Ростуша согласно член 65, став 2 од Законот за животна средина („Сл. Весник на РМ” бр. 53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11, 123/12, 93/13, 187/13, 42/14, 44/15, 129/15, 192/15, 39/16 и 42/16) и подзаконските акти, се наложи потребата за спроведување на Стратегиска оцена на животната средина.

Извештајот за Стратегиска оцена е потпишан од Експерт за Стратегиска оцена на влијанието врз животната средина (видено од Копија на сертификат, дадено во прилог).

Во подготовката на Извештајот за Стратегиска оцена на влијание врз животната средина учествуваа:

Емил Стојановски, дипл. инж. по заштита на животна средина,
Љупчо Аврамовски, дипл. економист,
Игор Кукуловски, дипл. инж. по заштита на животна средина,
Кети Андонова, администратор.

Горенаведениот извештај за стратегиска оцена на животната средина согласно член 66 став (5) од Законот за животна средина е потпишан од лице кое е вклучено во листата на експерти за стратегиска оцена на влијанието врз животната средина која ја води Министерството за животна средина и просторно планирање. Како доказ за истото во прилог на извештајот е дадена копија на Потврдата со број 07-10997/2 од 26.12.2012 година дадена од страна на Министерството за животна средина и просторно планирање.

Енвиро Ресурси, ДОО Скопје

Управител

Емил Стојановски

Имајќи предвид потребата од изработка на Извештај за стратегиска оцена врз животната средина за ЛУПД за ГП В.2. на КП бр. 147 и 172 дел, КО Горна Волковија, општина Маврово и Ростуша како и одредбите од Законот за животна средина донесувам:

РЕШЕНИЕ

За определување на експерт за изработка на Извештај за стратегиска оцена на животната средина

Емил Стојановски, дипломиран инженер, се определува за овластен Експерт за изработка на стратегиска оцена на животна средина за ЛУПД за ГП В.2. на КП бр. 147 и 172 дел, КО Горна Волковија, општина Маврово и Ростуша.

Образложение:

Емил Стојановски, дипломиран инженер, ги исполнува условите пропишани со член 68 став (3) од Законот за животна средина на Република Македонија со тоа што има положен испит за Експерт за стратегиска оцена на животната средина како и е вклучен во Листата на експерти за стратегиска оцена врз животната средина што ја води Министерството за животна средина и просторно планирање.

Енвиро Ресурси, ДОО Скопје
Управител

Емил Стојановски

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
МИНИСТЕРСТВО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА
И ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ
Скопје

Број 07- 10997/2
26.12. 2012, година

П О Т В Р Д А
за положен стручен испит за стекнување на
статус експерт за стратегиска оцена на животната средина

СТОЈАНОВСКИ Душан ЕМИЛ дипломиран инженер по заштита на животната средина од Скопје, роден на 01.03.1975 година во Скопје, Република Македонија, на ден 28.12.2010 година го положи стручниот испит за стекнување на професионално знаење за стратегиска оцена на животната средина, пред Комисијата за полагање на стручен испит за стратегиска оцена на животна средина, при Министерството за животна средина и просторно планирање, и се стекна со статус на експерт за стратегиска оцена на животната средина и ги исполнува условите утврдени во член 68 од Законот за животна средина, со тоа се стекнува со право да биде вклучен во Листата на експерти за стратегиска оцена на животната средина што ја води Министерството за животна средина и просторно планирање на Република Македонија.

Оваа потврда се издава врз основа на член 68 од Законот за животна средина („Службен весник на Република Македонија“ бр.53/05; 81/05; 24/07; 159/08; 83/09; 48/10, 124/10; 51/11 и 123/12).

Министерство за животна средина и
просторно планирање

Министер,
М-р Abdilqim Ademi

Комисија за полагање на стручен испит за
стратегиска оцена на животната средина

Претседател,
М-р Јадранка Иванова

Република Македонија
Министерство за животна средина
и просторно планирање

Архивски бр. 07-23/21

Дата: 14.01.2011

Република Македонија
Министерство за
животна средина
и просторно планирање

Бул. "Гоце Делчев" 66
1000 Скопје,
Република Македонија
Тел. (02) 3251 400
Факс. (02) 3220 165
Е-пошта: infoeko@moepp.gov.mk
Сайт: www.moepp.gov.mk

П О Т В Р Д А

Се потврдува дека АВРАМОВСКИ Методија ЉУПЧО дипломиран економист од Скопје, роден на 01.03.1953 година, во Скопје, Република Македонија, на ден 30.12.2010 година го положи стручниот испит за стекнување на професионално знаење за стратегиска оцена на животната средина, пред Комисијата за полагање на стручен испит за стратегиска оцена на животна средина, при Министерството за животна средина и просторно планирање и се стекна со статус на експерт за стратегиска оцена на животната средина и ги исполнува условите утврдени во член 68 од Законот за животна средина за да биде вклучен во Листата на експерти за стратегиска оцена на животната средина што ја води Министерството за животна средина и просторно планирање на Република Македонија.

Оваа потврда се издава привремено за да му служи на споменатото лице, додека да се подготвува потврдата за положен стручен испит за експерт за стратегиска оцена на животната средина која се издава согласно членот 68 од Законот за животна средина („Службен весник на Република Македонија“ бр.53/05; 81/05; 24/07; 159/08; 83/09; 48/10 и 124/10).

Комисија за полагање на стручен испит за
стратегиска оцена на животната средина

Претседател,

М-р Јадранка Иванова

Број: 0805-50/150020160234430

Датум и време: 23.8.2016 г. 10:56:22

/Електронски издаден документ/

ТЕКОВНА СОСТОЈБА

ПОДАТОЦИ ЗА СУБЈЕКТОТ	
ЕМБС:	6068448
Целосен назив:	Консултантско друштво ЕНВИРО РЕСУРСИ ДОО Скопје
Кратко име:	ЕНВИРО РЕСУРСИ ДОО Скопје
Седиште:	ЛОНДОНСКА Бр.19 ТЦ-Тафталиџе/с3 лок1и2 СКОПЈЕ - КАРПОШ, КАРПОШ
Вид на субјект на упис:	ДОО
Датум на основање:	27.1.2006 г.
Деловен статус:	Активен
*Вид на сопственост:	Приватна
ЕДБ:	4030006576746
Потекло на капиталот:	Домашен
Големина на субјектот:	мал
Организационен облик:	05.3 - друштво со ограничена одговорност
Надлежен регистар:	Трговски Регистар

ОСНОВНА ГЛАВНИНА	
Паричен влог MKD:	0,00
Непаричен влог MKD:	419.900,00
Уплатен дел MKD:	419.900,00
Вкупно основна главнина MKD:	419.900,00

СОПСТВЕНИЦИ	
ЕМБГ/ЕМБС:	0103975450043
Име и презиме/Назив:	ЕМИЛ СТОЈАНОВСКИ
Адреса:	БУЛ.КОЧО РАЦИН бр.10/44 СКОПЈЕ, ЦЕНТАР
Тип на сопственик:	Содружник
Паричен влог MKD:	0,00
Непаричен влог MKD:	205.800,00
Уплатен дел MKD:	205.800,00
Вкупен влог MKD:	205.800,00

ЕМБГ/ЕМБС:	5976111
Име и презиме/Назив:	Друштво за трговија и услуги ГЛОБАЛ ПРОЕКТ МЕНАЏМЕНТ КОНСАЛТИНГ ДООЕЛ Скопје
Адреса:	ВЕЉКО ВЛАХОВИЌ бр.22А-1/3 СКОПЈЕ - ЦЕНТАР, ЦЕНТАР
Тип на сопственик:	Основач/сопственик
Паричен влог MKD:	0,00
Непаричен влог MKD:	214.100,00
Уплатен дел MKD:	214.100,00
Вкупен влог MKD:	214.100,00

ДЕЈНОСТИ	
Приоритетна дејност/ Главна приходна шифра:	74.90 - Останати стручни, научни и технички дејности, неспомнати на друго место
ОПШТА КЛАУЗУЛА ЗА БИЗНИС	
Евидентирани се дејности во надворешниот промет	
Други дејности:	Надворешна трговија со прехранбени производи и непрехранбени производи Изведување на градежни работи во странство Посредување и застапување во меѓународниот промет на стоки и услуги Консигнациона продажба Реекспорт Деловни и менаџмент консултантски активности во меѓународниот промет

ОВЛАСТУВАЊА	
Управител	
ЕМБГ:	0103975450043
Име и презиме:	ЕМИЛ СТОЈАНОВСКИ
Адреса:	БУЛЕВАР КОЧО РАЦИН бр.10/44 СКОПЈЕ, ЦЕНТАР
Овластувања:	Управител - Дипломиран инженер по заштита на животна средина

Број: 0805-50/150020160234430

Страна 2 од 3

Број: 0809-50/150120160060736

Датум и време: 10.10.2016 г. 09:51:02

ПОТВРДА
за регистрирана дејност

ТЕКОВНИ ПОДАТОЦИ ЗА СУБЈЕКТОТ	
ЕМБС:	6068448
Назив:	Консултантско друштво ЕНВИРО РЕСУРСИ ДОО Скопје
Седиште:	ЛОНДОНСКА бр.19 ТЦ-Тафталиџе/с3 лок1и2 СКОПЈЕ - КАРПОШ, КАРПОШ

ПОДАТОЦИ ЗА РЕГИСТРИРАНА ДЕЈНОСТ	
Предмет на работење:	Регистрирана е општа клаузула за бизнис
Приоритетна дејност/ главна приходна шифра:	74.90 - Останати стручни, научни и технички дејности, неспомнати на друго место
Други дејности во внатрешниот промет:	Нема
Евидентирани дејности во надворешниот промет:	Има
Одобренија, дозволи, лиценци, согласности:	Нема

Изготвил:

Овластено лице:

Број: 0809-50/150120160060736

Страна 1 од 1

Содржина:

	Вовед	12
1.	Цели на Планскиот документ	15
1.1	Цели на заштита на животната средина	17
1.2	Специфични цели на Стратегиската оцена	19
1.3	Употребена методологија	21
1.4	Законодавна рамка	23
1.5	Институционална рамка	25
1.6	Содржина на Извештајот за Стратегиска оцена на животната средина	25
1.7	Резиме	26
2.	Преглед на планскиот документ	28
2.1	Основи на Планскиот документ	29
2.2	Плански опфат	29
2.2.1	Географска и геодетска местоположба	30
2.2.2	Намена на употреба на земјиштето	30
3.	Краток опис и образложение на планските решенија за изградба на комунална и сообраќајна инфраструктура.....	32
3.1	Сообраќајно поврзување	32
3.2	Водоснабдителна мрежа	32
3.3	Фекална канализација	32
3.4	Електроенергетска инфраструктура и ПТТ инсталации.....	32
4.	Карактеристики на просторот и сегашна состојба со животната средина	33
4.1	Карактеристики на просторот	33
4.1.1	Сообраќајна поврзаност	33
4.1.2	Хидротехничка структура	33
4.1.3	Економски основи	36
4.1.4	Климатски и микроклиматски услови на регионот	36
4.1.5	Енергетски извори и енергетска структура	38
4.1.6	Геолошки и педолошки карактеристики	39
4.1.7	Сеизмика	41
4.1.8	Население	41
4.1.9	Природно наследство	42
4.1.10	Културно историско наследство	47
4.2	Опис на сегашната состојба со животна средина во планскиот опфат	48
4.3	Сегашна состојба со животната средина во и околу планскиот опфат	54
5.	Состојба без имплементација на планскиот документ	56
6.	Алтернативи и чинители за избор на алтернатива	57
7.	Претпоставени влијанија врз медиумите на животната средина	59
8.	Мерки за заштита, намалување и неутрализирање на значајните влијанија врз животната средина од имплементација на планскиот документ	65
9.	План на мерки за мониторинг на животната средина	74

10.	Нетехничко резиме	76
11.	Прилози	82
	Додаток	85
	Користена литература	86

Вовед

Со анализа на потребите на инвеститорот и неговиот план за идеен развој, се констатира дека се јавува потреба од изработка на Локална урбанистичка планска документација за градежна парцела В.2. на КП бр. 149 и 172 дел, КО Г. Волковија, општина Маврово и Ростуше која се изработува согласно член 46 од Законот за просторно и урбанистичко планирање („Сл. Весник на РМ” бр. 199/14) и Законот за изменување и дополнување на Законот за просторно и урбанистичко планирање („Сл. Весник на РМ” бр. 44/15, 193/15, 31/16 и 163/16).

Со самото реализирање на оваа планска задача во делот на извештајот на Стратегиската оцена на животна средина се добиваат податоци за почвата, воздухот, водата, климатските фактори, населението, здравјето на луѓето, материјалните добра и др. и се создаваат услови за изнаоѓање на причините врз основа на која се одбираат алтернативите и се предвидуваат мерки за заштита и намалување на негативните влијанија. Со идентификацијата на можните проблеми треба да се рационализираат трошоците и да се направи најсоодветен избор на мерките за заштита на животната средина. Резултатот од учеството на јавноста треба да се земе што е можно повеќе. Преку реализација на планскиот опфат доаѓа до подобрување на економските услови преку отварање на нови работни места, односно ќе се создадат услови за економско ангажирање на населението, а со самото тоа воспоставување на предуслови за одржлив економски развој.

Постапка за утврдување на неопходност од спроведување на стратегиска оцена (СЕА) за плански документ кој го подготвува локалната управа (Screening)

Оцената на влијанието на определени стратегии, планови и програми врз животната средина и здравјето на луѓето е постапка со која се проценуваат ефектите врз животната средина и здравјето на луѓето од

спроведувањето на предложените документи. Целта е можните ефекти да бидат земени во предвид во раната фаза на подготовката на документите вклучувајќи ги и промените на истите. Исто така, цел на Стратегиската оцена е да се интегрира заштитата на животната средина и здравјето на луѓето во процесот на подготвување и донесување на планските документи преку експертска проценка и проценка на јавноста пред донесување на истите.

Подготовката на планскиот документ ги дефинира и јасно ги утврдува основните, а со тек на време и реалните цели и правци во доменот на земјоделството, шумарството, енергетиката, индустријата, туризмот, управување со отпадот, управување со водите, просторното и урбанистичко планирање и користење на земјиштето, како и Националниот акционен план за животна средина и локалните акциони планови за животна средина кои ја налага потребата согласно член 65 од Законот за животна средина од спроведување на Стратегиската оцена на влијанието на животната средина на овие плански и програмски решенија и цели.

Стратегиската оцена на влијанието на животната средина се состои од неколку фази на планирање:

- проверка;
- определување на опфат;
- основни податоци на животната средина;
- подготовка на извештајот за животна средина;
- консултација со засегнатата јавност;
- прифаќање на стратегијата и
- мониторинг.

При определување на обемот и деталноста на информациите во Извештајот за животна средина, органот кој го подготвува планскиот документ е должен да побара мислење од органите кои се засегнати од планскиот документ. Исто така, според Архуската Конвенција и Уредбата за учество на јавноста во текот на изработката на прописи и други акти, како и планови и програми од областа на животната средина („Сл. Весник на РМ” бр. 147/08 и 45/11) член 8, органот кој го подготвува планскиот документ е должен да го вклучи учеството на јавноста преку:

- ќе треба да се утврди динамиката и роковите што ќе бидат реални за ефикасно учество на засегнатата јавност;
- нацрт-правилата ќе треба да бидат јавно расположливи, и
- на јавноста ќе треба да и се овозможи да даде коментар.

Министерството за животна средина и просторно планирање јасно ги дефинира основните, а со време и остварливите цели и правци на развојот, особено во поглед на неопходните квалитативни структурни промени и за нив релевантни и адаптивни решенија и опции. Непосредната поврзаност и меѓусебната условеност помеѓу планскиот опфат и влијанието на животната средина наметнува едновремен, интегрален третман на просторот и дефинирање на долгорочна стратегија за уредување, опремување и користење на просторот и ефикасна заштита на животната средина, природата и културно-историското наследство во регионот.

Посебно внимание е посветено на карактеристиките на користење на земјиштето. Правната и административна рамка, која ги опфаќа основните закони, стратешки планови и стандарди на животната средина, како и процедурите за Стратегиска оцена на животна средина обработени се во посебно поглавје од овој Извештај.

Анализата на алтернативите кои се опфатени со овој Извештај укажува на потребата од неминовно спроведување на Стратегиската оцена на влијанието врз животната средина во процесот на планирање заради правилна и поефикасна избрана алтернатива. Очекуваните резултати врз животната средина, препораките и мерките за намалување на влијанијата, како и планот за мониторинг се прикажани и објаснети во посебни сегменти од овој Извештај.

1. Цели на Планскиот документ

При изработка на ЛУПД за ГП В.2. на КП бр. 147 и 172 дел, КО Горна Волковија, општина Маврово и Ростуша, е применет методолошки пристап и постапка, согласно член 46 од Законот за просторно и урбанистичко планирање („Сл. Весник на РМ” бр. 199/14) и Законот за изменување и дополнување на Законот за просторно и урбанистичко планирање („Сл. Весник на РМ” бр. 44/15, 193/15, 31/16 и 163/16), Правилникот за стандарди и нормативи за урбанистичко планирање („Сл. Весник на РМ” бр. 142/15) и Правилникот за изменување и дополнување на Правилникот за стандарди и нормативи за урбанистичко планирање („Сл. Весник на РМ” бр. 217/15, 222/15, 228/15, 35/16, 99/16 и 134/16) и Правилникот за поблиска содржина, форма и начин на обработка на генерален урбанистички план, детален урбанистички план, урбанистички план за село, урбанистички план вон населено место и регулациски план на генерален урбанистички план, формата, содржината и начинот на обработка на урбанистичко Ы плански документации и архитектонско Ы урбанистички проект и содржината, формата и начинот на обработка на проектот за инфраструктура („Сл. Весник на РМ” бр. 142/15).

Методолошкиот пристап има суштинско значење за целокупниот процес при изработка на оваа Локална урбанистичка планска документација и во суштина претставува изработка по фази, почнувајќи од анализа на постојната состојба, усвоените принципи за поедини проблеми до создавање на основната концепција за планирање на површините и изработка на конкретни просторни, сообраќајни и инфраструктурни решенија.

Волковија е планинско село во средишниот дел на општина Маврово и Ростуше на северната падина на планината Бистра, од левата страна на реката Радика и патот Маврови Анови - Дебар, западно од Мавровското Езеро. Всушност, Волковија е сместена во северниот дел на Реканскиот крај, познат како Горна Река во нејзиниот источен дел. Од градот Гостивар, Волковија е одалечена 32 км, а е сместена на 1110 м надморска височина. Поради истоименото село во Полог, ова село е познато меѓу населението и како Горна Волковија или гостиварска Волковија. Во пределот над селото Волковија се наоѓа голем комплекс од густа борова шума и познатата убава Волковска елова шума која е најстарата и единствена чиста елова шума во Македонија.

Планскиот опфат со својата местоположба е во атар на село Горна Волковија во место викано Н. Трница, општина Маврово и Ростуше. Опфатот се наоѓа во источниот дел од атарот на село Горна Волковија, непосредно покрај регионалниот пат Р1202 - врска со А2 - Маврови Анови - Дебар - граница со Р. Албанија (ГП Блато) и делница за манастир св. Јован Крстител (Бигорски). Преку регионалниот пат Р1202 градежната парцела се поврзува со останатиот дел од селото, општината Маврово и Ростуше, останатиот дел од Републиката како и пошироко од неа.

Планскиот опфат се наоѓа на просечна надморска височина од 963 м до 990 м.

Планскиот опфат претставува затворена полигонална линија чија граница се движи по границата на катастарската парцела 149 и 172 дел и зафаќа површина од 28252 м².

Предметниот простор досега е предмет на обработка на Просторен план на Република Македонија, донесен на 11.06.2004 година од Собранието на Република Македонија.

Во планскиот опфат не се регистрирани постојни споменични целини.

Во рамките на планскиот опфат е изграден постоен објект со намена за лесна и загадувачка индустрија, што значи дека во планскиот опфат нема постојно население, туку население кое повремено престојува. Покрај планскиот опфат има постоечки земјен пат кој се поврзува со регионалниот пат Р1202 - врска со А2 - Маврови Анови - Дебар - граница со Р. Албанија (ГП Блато) и делница за манастир св. Јован Крстител (Бигорски). Преку постоечкиот земјен пат градежната парцела се поврзува со останатиот дел од селото, општината Маврово и Ростуше, останатиот дел од Републиката како и пошироко од неа.

Во планскиот опфат има постоен изграден објект.

Објектот е изградени од армиран бетон и е во добра состојба.

Основната класа на намена на објектите е Г2 - Лесна и загадувачка индустрија.

Бројот на спратови на постојниот објект изнесува П. Максималната изградена површина изнесува 295 м². Максималната вкупна изградена етажна површина изнесува 295 м². Максималниот процент на изграденост изнесува 1.04%. Коефициентот на искористеност на земјиштето изнесува 0.01.

Во планскиот опфат нема постојна водоводна мрежа.

Во планскиот опфат прифатот на фекалните води се одвива во водонепропусни септички јами.

Атмосферските води се слеваат слободно по површината на теренот, односно нема организирано прифаќање и одведување на атмосферските води.

Податоците се добиени од секторот за урбанизам од општина Маврово и Ростуше.

Согласно доставените податоци под бр. 24-1149/2 од 12.04.2016 година, ЕВН Македонија АД Скопје, КЕЦ Гостивар, издава потврда дека во рамките на планскиот опфат има постојни подземни и надземни инсталации на дистрибутивната мрежа на објекти и истите се обележани во соодветниот графички прилог во планската документација.

Согласно доставените податоци под бр. 07-148747/1 од 11.04.2016 година, Македонски телеком АД Скопје, известува дека во рамките на планскиот опфат нема постојни подземни тк инсталации.

За постојните објекти нема информација за начинот на кој се изградени, бидејќи се изградени во минатиот век, а земјиштето на кое се изградени истите е евидентирано во Агенција за катастар на недвижности како градежно земјиште.

Анализирајќи ги причините и целите кои треба да постигнат со изработка на новата планска документација, нарачателот констатира дека треба да се изработи Локална урбанистичка планска документација за наведениот локалитет.

Причината за изработка на планската документација е урбанизација на планскиот опфат кој досега не бил урбанизиран, како и вршење на парцелација со одредување на намена на земјиштето и предвидување на површина за градење, а во согласност со законите и правилниците за урбанистичко планирање.

1.1 Цели на заштита на животната средина

Заштитата на животната средина подразбира множество на различни постапки и мерки кои го спречуваат загрозувањето на животната средина. Под заштита на животната средина се подразбира не само заштита на човекот туку и заштита на билната вегетација и животинскиот свет. Целите на заштитата на животната средина се заштита на здравјето на луѓето, квалитетот на екосистемите, заштита на растителниот и животинскиот свет и културни добра чиј творец е човекот, зачувување на рамнотежата и еколошката стабилност на природата, рационално и адекватно користење на природните ресурси.

Декларацијата за животната средина е донесена на Светската конференција на Обединетите држави во 1972 година. Стокхолмската конференција за човековата средина, одржана 1972 година ја разбудила свеста и го означила почетокот на еколошката ера и истовремено ја иницирала Париската конвенција на Претседатели на Држави и Влади на земјите од Европската економска заедница, одржана истата година. Во усвоената декларација како основна цел на еколошкиот развој се наведува смалување на ризикот во поглед на условите на живот, подобрување на квалитетот на живеење и да се во остварување на овие цели посебно внимание обрати на заштитата на животната средина. Според тоа, Европското законодавство кое го има усвоено Советот на Европските економски заедници се нагласи гаранцијата на правото на секој граѓанин на чиста и здрава животна средина.

Во текот на 1992 година во сила стапи Базелската Конвенција, чија што цел е смалување на супстанциите одредени како опасен отпад. Во Мај 2004 година стапи во сила и Стокхолмската конвенција за перзистентни органски загадувачи, со кои ги дефинира 12 екстремно отровни органски загадувачи, барајќи нивна редукција или нивно целосно елиминирање.

Меѓународната правна заштита на животната средина се сведува во најголем дел на меѓународно - правна акција против загадувањето. Сепак, меѓународната регулатива во областа на животната средина сеуште не достигнала на ниво кој би овозможил мирен живот на сите живи суштества на нашата планета. Се донесуваат разни протоколи, конвенции, декларации и др.

Република Македонија, во рамките на евроинтеграциските процеси во животната средина има потпишано голем број на меѓународни конвенции, билатерални договори и протоколи и кои заедно со националните прописи ја сочинуваат правната рамка која го уредуваат управувањето со медиумите на животната средина. Во процесот на апроксимацијата на ЕУ *acquis communautaire* (ЕУ законодавство) од областа на животната средина преку транспонирање на ЕУ законодавството Република Македонија ги има донесено следните закони:

- Закон за животна средина („Сл. Весник на РМ” бр. 53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11, 123/12, 93/13, 187/13, 42/14, 44/15, 129/15, 192/15, 39/16 и 42/16);
- Закон за квалитет на амбиентниот воздух („Сл. Весник на РМ” бр. 67/04, 92/07, 35/10, 47/11, 100/12, 163/13, 10/15 и 146/15);
- Закон за управување со отпадот („Сл. Весник на РМ” бр. 68/04, 71/04, 107/07, 102/08, 143/08, 124/10, 51/11, 123/12, 163/13, 51/15, 146/15, 156/15, 192/15 и 39/16);
- Закон за управување и пакување и отпад од пакување („Сл. Весник на РМ” бр. 161/09, 17/11, 47/11, 136/11, 6/12, 39/12, 163/13, 146/15 и 39/16);
- Закон за управување со батерии и акумулатори и отпадни батерии и акумулатори („Сл. Весник на РМ” бр. 140/10, 47/11 и 148/11);
- Закон за електрична и електронска опрема и отпадна електрична и електронска опрема („Сл. Весник на РМ” бр. 87/08, 6/09, 161/09, 83/10, 51/11 и 6/12);
- Закон за заштита од бучавата во животната средина („Сл. Весник на РМ” бр. 79/07, 124/10, 47/11, 163/13 и 146/15);
- Закон за заштита на природата („Сл. Весник на РМ” бр. 67/04, 14/06, 84/07, 35/10, 47/11, 148/11, 59/12, 13/13, 163/13, 41/14, 164/15 и 63/16) и др.

Процесот на усогласување со законодавството на ЕУ и во сегашно време е во тек, посебно во техничките барања дадени во анексите на ЕУ Директивите. Листата на релевантни закони и релевантни ЕУ Директиви и меѓународни договори се дадени во точката 11 од овој Извештај. Сите обврски што произлегуваат од овие законски и национални стратешки документи, беа анализирани и земени во предвид при дефинирање на основните цели за заштита на животната средина во планскиот опфат при изготвување на овој Извештај.

Како генерални цели утврдени по овие значајни основи се следните:

- Обезбедување на превентивни мерки на заштита на водните ресурси-подземните и површинските води од можните загадувачки емисии на материи од реализирање на планскиот опфат;
- Искористување на соларната енергија - како чиста енергија, преку имплементирање на концептот почиста средина;
- Воспоставување на перманентен мониторинг на квалитетот на водата, почвата и воздухот;
- Збогатување на шумскиот фонд преку засадување на појас од соодветни дрвни растенија;
- Воспоставување на перманентна соработка во следењето на состојбите во областа на квалитетот на водата, почвата и другите медиуми во животната средина од страна на локалните и Републичките здравствени институции од аспект на сочувување на здравјето на населението;
- Вклучување на јавноста во процесот на мониторирање на состојбите и донесување на одлуки за медиумите во животната средина;
- Воспоставување на база на податоци за состојбата во секој медиум во животната средина по принципот (движечка сила-притисок-

состојба на животната средина-влијание-одговор) на локално и регионално ниво.

Во овој процес се предлага поцелосно имплементирање на горе наведените цели преку реализирање систем на предлог мерки за заштита, одбегнување, намалување, неутрализирање или компензација на негативните влијанија од реализација на предвидените содржини согласно урбанистичкиот план. За таа цел во понатамошниот текст на содржината на овој документ се предлагаат:

- ⇒ Технички мерки кои треба да се превземат за време на спроведување на планот;
- ⇒ Препораки за подготвување, донесување и дополнување на плановите и програмите во рамките на спроведувањето на законските обврски во животната средина.

1.2 Специфични цели на Стратегиската оцена

Специфичните цели на Стратегиската оцена на животната средина се идентификувани на основа направената анализа на состојбите и проблемите во животната средина во планскиот опфат и околината и идентификација на најсензибилните сегменти врз кои е утврден притисок и се можни влијанија со реализацијата на планскиот документ:

- Заштита на животната средина со имплементација на планскиот документ;
- Подобрување на економските услови и зголемување на животниот стандард;
- Правилно управување со просторот заради одржување на постојаното ниво на флора;
- Обезбедување на заштитни зелени појаси и формирање на хортикултурни насади од аспект на појава на бучава и вибрации;
- Подобрување на квалитетот на воздухот;
- Зачувување на квалитетот на водата;
- Интегрално управување со отпадот и негова селекција за зачувување на почвата, а со тоа и минимизирање на отпадот;
- Минимизирање на појавите од несреќи и хаварии;
- Зачувување на карактеристиките на пределот и животната средина.

За секој значаен елемент на Стратегиската оцена се утврдени цели, кои се основа на идентификација на влијанијата од реализацијата на содржините утврдени во планскиот документ. Исполнувањето на наведените цели на Стратегиската оцена преку реализација на содржините на планскиот документ ќе се следи преку предложените индикатори.

Стратешки цели

- Да се поттикне локалната заедница да превземе грижа за животната средина;
- Да се дефинираат природните ресурси на локално ниво во насока на долгорочна проекција за развој;
- Да се утврдат локалните приоритети во заштитата на животната средина;
- Да се зачува биолошката рамнотежа на екосистемите;

- Да се обезбедат услови за заштита, унапредување и зачувување на животната средина во насока на спроведување на принципот на одржлив развој на единиците на локалната самоуправа;
 - Интегрирање на политиката за заштита на животната средина по вертикала и хоризонтала;
 - Да се определат реални можности за реализација на поедини активности;
 - Да се овозможи поврзување со слични програми на регионално и централно ниво како и координација со НЕАП.
- Планскиот опфат е усогласен со:
- Просторен план на РМ, 2004;
 - Национална стратегија за одржлив развој, 2010-2030;
 - Втор национален Еколошки Акционен План на РМ, 2006;
 - Втор Национален извештај за климатски промени, 2008;
 - Стратегија за управување со податоци за животната средина, 2005;
 - Стратегија и акционен план за имплементација на Архуската конвенција, 2005.

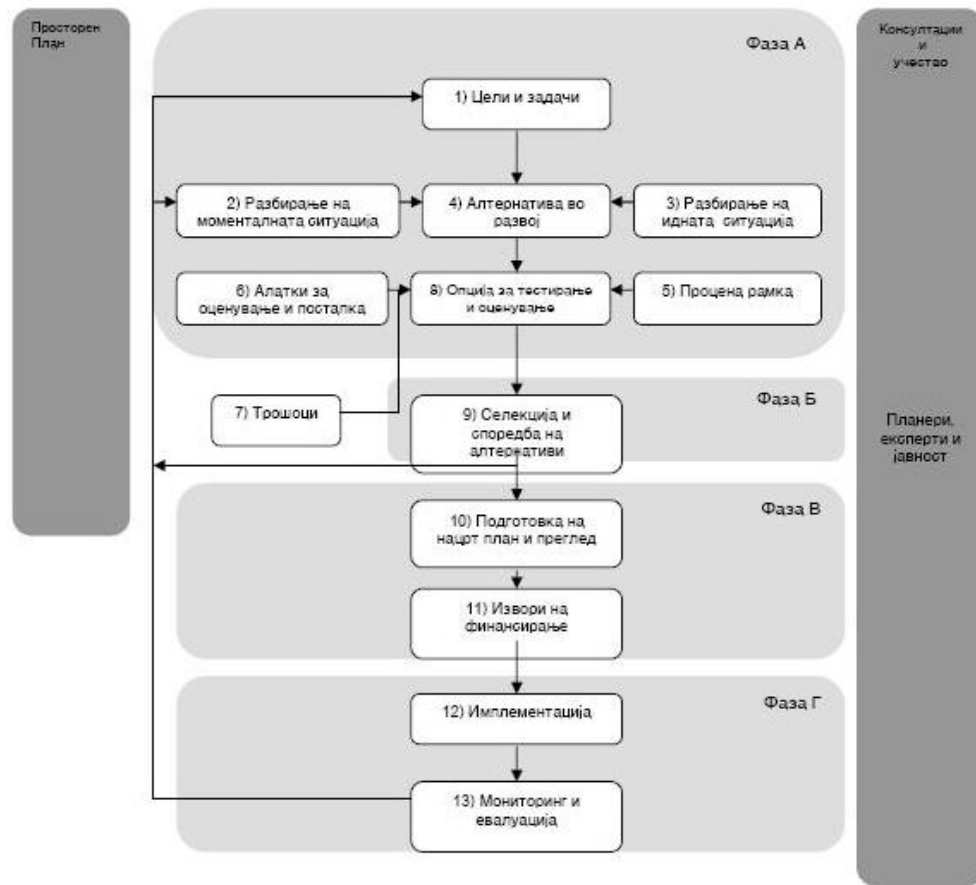
Просторен план на РМ

- Уважување на реалните фактори на развој;
- Превземање стимулативни мерки од страна на државните и други видови поддршка за програми на локалните заедници и стопанските актери;
- Воспоставување на пазарни принципи и формирање соодветна институционална рамка во која ќе можат да функционираат пазарните институции;
- Создавање на регионален диференциран амбиент за стопанисување со помош на соодветна политика.

Национален еколошки акционен план

- Да се овозможи интегрирање на политиката за заштита на животна средина во останатите секторски политики;
- Да се поттикнат индустријата, давателите на услуги и другите субјекти во областа на животната средина кон поголема одговорност за заштитата на животната средина;
- Да се дадат насоки за еколошки одржлив пристап;
- Да се зголеми степенот на исполнување на обврските од регионалните и глобалните договори во областа на животната средина.

1.3 Употребена Методологија

Графички приказ на методологијата за изработка на Извештајот за оцена на животната средина

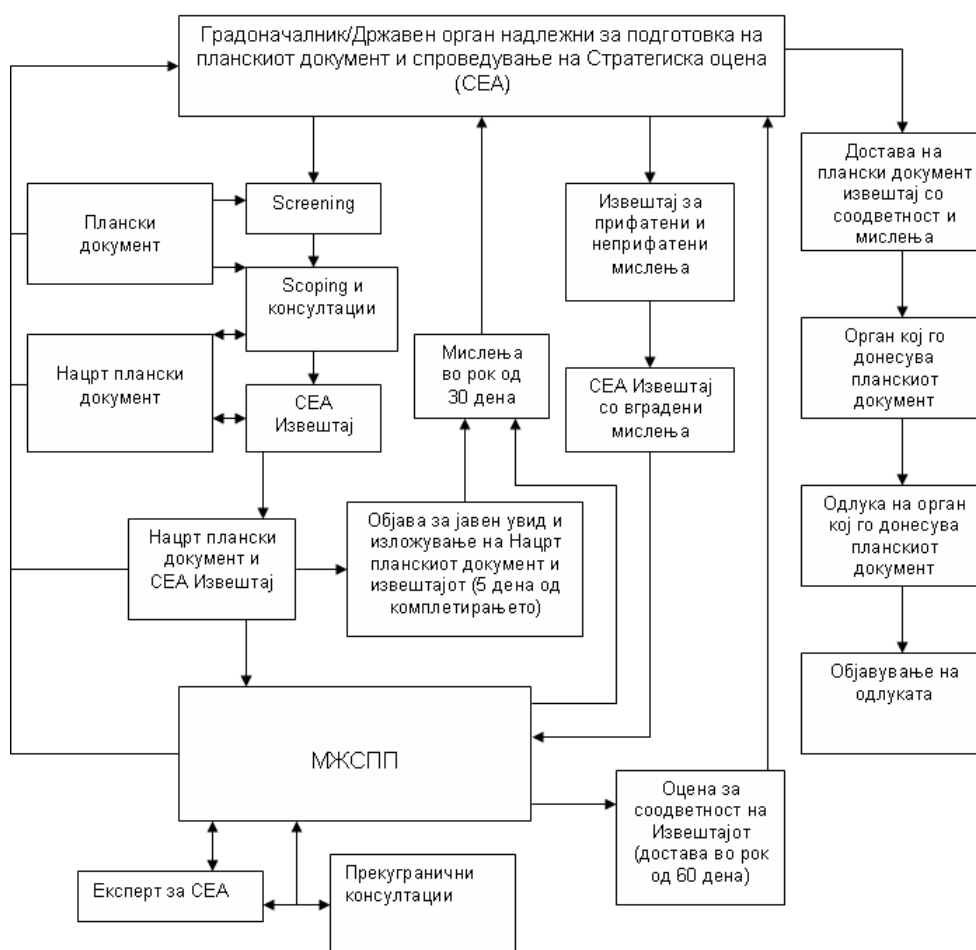
При подготовката на Извештајот за Стратегиска оцена се креираше методологија компатибилна на карактеристиките на просторот опфатен со планскиот документ, планската задача, достапните стратегии и документи.

Постапно се превзедоа следните чекори:

- Се направи првичен увид на сегашните состојби во животната средина во анализираниот плански опфат, неговата околина и пошироко;
- Се оствари средба со претставник од локалната самоуправа и изработувачот на планскиот документ и се реализира разговор за целите на инвестиционите активности и содржини кои ќе бидат опфатени со просторот и нивната поставеност;
- Подетално се проучија содржините што се предвидени да се лоцираат во планскиот опфат, урбанистичкиот проект, намената и категоријата на земјиштето;
- Детално се разгледаа техничките решенија предвидени за реализација на проектната задача;
- Дефинирани се целите за заштита на животната средина утврдени во стратешките документи на локално, национално и меѓународно ниво;

- Се направи увид на постојната реализирана урбанистичка состојба на подрачјето дефинирано со планскиот опфат (бесправна градба, сообраќаен пристап, и сл.);
- Согледување на можните негативни влијанија по животната средина од реализација на содржините предвидени со урбанистичкиот проект;
- Надминување на негативните влијанија по животната средина од реализација на содржините предвидени со урбанистичкиот проект;
- Надминување на негативните влијанија или нивно ублажување и за таа цел предлагање на превентивни и корективни мерки;
- Предлагање на систем на перманентен мониторинг на состојбите;
- Вклучување и запознавање на сите заинтересирани страни во процесот на изготвување на документот и утврдување на состојбите во животната средина со реализација на планот.

**Спроведување на постапка за оцена на влијанието на
определени стратегии, планови и програми врз
животната средина (СЕА)**

При изготвување на планскиот документ користена е стручна литература од оваа област, ЕУ Директивите, национални стратешки документи, релевантната законска регулатива, меѓународни договори,

просторни и урбанистички плански документи, катастарски скици и други документи релевантни за изработка на документот.

1.4 Законодавна рамка

Извештајот за Стратегиска оцена на животната средина за ЛУПД за ГП В.2. на КП бр. 147 и 172 дел, КО Горна Волковија, општина Маврово и Ростуша е изработен согласно постојната законска регулатива во животната средина и природата во Република Македонија:

Закон за Животна средина

Закон за животна средина („Сл. Весник на РМ” бр. 53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11, 123/12, 93/13, 187/13, 42/14, 44/15, 129/15, 192/15, 39/16, и 42/16).

Стратегиска оцена на животната средина

1. Уредба за критериумите врз основа на кои се донесуваат одлуките дали определени плански документи би можеле да имаат значително влијание врз животната средина и здравјето на луѓето („Сл. Весник на РМ” бр. 114/07);
2. Уредба за содржината на извештајот за стратегиска оцена на животната средина („Сл. Весник на РМ” бр. 153/07);
3. Уредба за стратегиите и програмите, вклучувајќи ги и промените на тие стратегии, планови и програми, за кои задолжително се спроведува постапка за оцена на нивното влијание врз животната средина и врз животот и здравјето на луѓето („Сл. Весник на РМ” бр. 153/07 и 45/11);
4. Уредба за учество на јавноста во текот на изработката на прописи и други акти, како и планови и програми од областа на животната средина („Сл. Весник на РМ” бр. 147/08 и 45/11);
5. Правилник за формата, содржината и образецот на Одлуката за спроведување, односно неспроведување на стратегиска оцена и на формуларите за потребата од спроведување, односно неспроведување на стратегиска оцена („Сл. Весник на РМ” бр. 122/11).

Заштита на природата

Закон за заштита на природата („Сл. Весник на РМ” бр. 67/04, 14/06, 84/07, 35/10, 47/11, 148/11, 59/12, 13/13, 163/13, 41/14, 146/15 и 63/16).

Закон за квалитет на амбиентниот воздух

Закон за квалитет на амбиентниот воздух („Сл. Весник на РМ” бр. 67/04, 92/07, 35/10, 47/11 и 100/12-пречистен текст, 10/15 и 146/15).

Управување со отпадот

Закон за управување со отпадот („Сл. Весник на РМ” бр. 68/04, 71/04, 107/07, 102/08, 143/08, 124/10, 51/11, 123/12, 147/13, 163/13, 51/15, 146/15, 192/15 и 39/16).

Заштита од бучава

Закон за заштита од бучава во животната средина („Сл. Весник на РМ” бр. 79/07, 124/10, 47/11, 163/13 и 146/15).

Индикатори за бучава

1. Правилник за примена на индикаторите за бучава, дополнителни индикатори за бучава, начинот на мерење на бучава и методите за оценување со индикаторите за бучава во животната средина („Сл. Весник на РМ” бр. 107/08);
2. Правилник за гранични вредности на нивото на бучава во животната средина („Сл. Весник на РМ” бр. 147/08).

Мониторинг за бучава

1. Правилник за локациите на мерните станици и мерните места („Сл. Весник на РМ” бр. 120/08);
2. Правилник за поблиските услови во поглед на потребната опрема која треба да ја поседуваат овластени научни стручни организации и институции како и други правни и физички лица за вршење на определени стручни работи за мониторинг на бучава („Сл. Весник на РМ” бр. 152/08).

Закон за вода

Закон за води („Сл. Весник на РМ” бр. 87/08, 6/09, 161/09, 83/10, 51/2011, 44/12, 23/13, 163/13, 180/14, 146/15 и 52/16).

Национална стратегија за управување со отпад (2008-2020)

Национален план за управување со отпад (2009-2015)

Закон за заштита и спасување

Закон за заштита и спасување („Сл. Весник на РМ” бр. 36/04, 49/04, 86/08, 124/10, 18/11, 41/14 и 146/15).

Просторно планирање

Просторен план на Република Македонија („Сл. Весник на РМ” бр. 39/04).

Закон за просторно и урбанистичко планирање

Закон за просторно и урбанистичко планирање („Сл. Весник на РМ” бр. 199/14, 44/15, 193/15 и 31/16).

Правилник за стандарди и нормативи за урбанистичко планирање („Сл. Весник на РМ” бр. 142/15, 217/15, 222/15, 228/15 и 35/16).

Правилникот за поблиска содржина, размер и начин на графичка обработка на урбанистички планови („Сл. Весник на РМ” бр. 142/15).

План за просторно уредување на Националниот Парк Маврово (1998).

Закон за прогласување на шумски предели околу Мавровското Езеро за Национален Парк („Сл. Весник на СРМ” бр. 10/49, 23/52 и 16/65).

1.5 Институционална рамка

Законот за организација и работа на органите на државната управа („Сл. Весник на РМ“ бр. 58/00, 44/02, 82/08, 167/10 и 51/11) ги дефинира следните надлежности на Министерството за животна средина и просторно планирање:

- следењето на состојбата на животната средина;
- заштитата на водите, почвата, флората, фауната, воздухот и озонската обвивка од загадување;
- заштитата од бучава, радијација, заштитата на биодиверзитетот, геодиверзитетот, националните паркови и заштитените области;
- реставрацијата на загадените делови од животната средина;
- предлагањето мерки за третман на цврст отпад;
- просторното планирање;
- просторниот информативен систем;
- надзорот од негова надлежност и
- врши и други работи утврдени со закон.

Законот за организација и работа на органите на државната управа во ова насока на Министерството за животна средина и просторно планирање му дава клучна улога, во процесот на креирање на политиката за заштита на животната средина.

Одредени надлежности во управувањето со животната средина имаат и други органи на државната управа и локалната самоуправа како што се:

- Министерство за земјоделство, шумарство и водостопанство;
- Министерство за транспорт и врски;
- Институтот за јавно здравје;
- Министерство за здравство;
- Хидрометеоролошки Завод, и
- Единиците на локалната самоуправа.

Значајна улога во процесот на донесувањето на законите од областа на животната средина има и Собраниската комисија за транспорт врски и екологија.

Во процесот на Стратегиска оцена на животната средина, Министерството за животна средина и просторно планирање има одредени надлежности пропишани со Законот за животната средина, како што се:

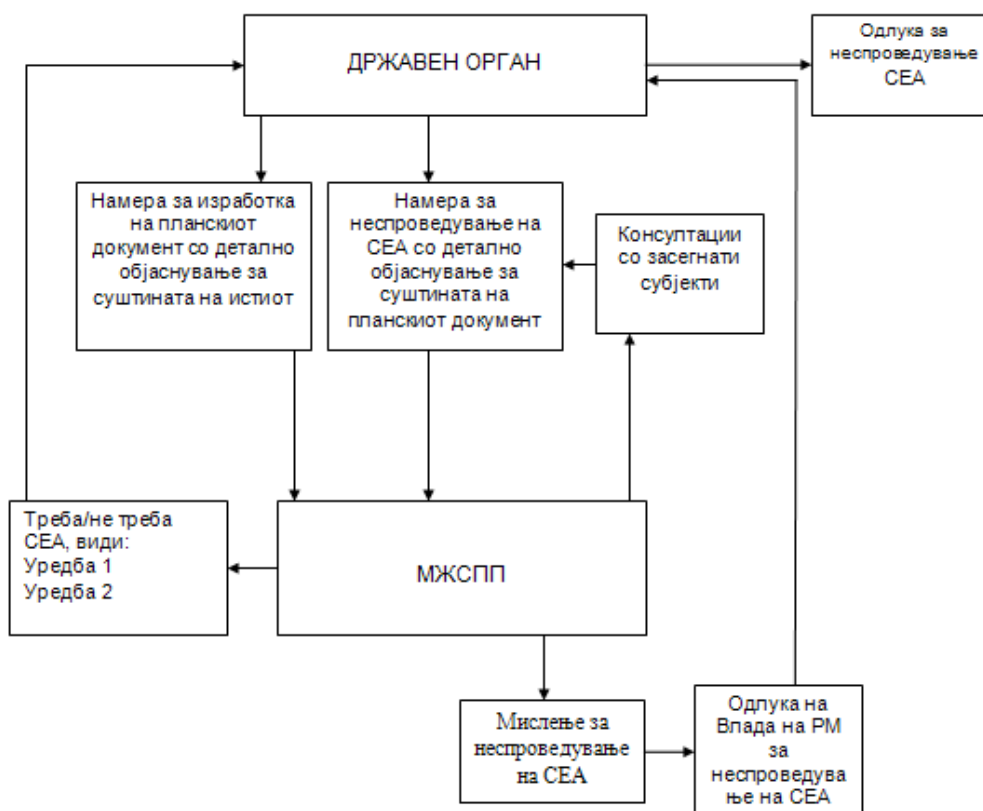
- подготовка на решение во оние случаи во кои не се согласува со одлуката за спроведување, односно неспроведување на СОВЖС или со определениот обем на СОВЖС во одлуката;
- подготовка на решение за соодветноста на извештајот на СОВЖС за планскиот документ, и;
- воспоставување и ажурирање на листата на експерти за СОВЖС.

Органи на државната управа/единиците на локална самоуправа кои ги подготвуваат-усвојуваат планските документи согласно Законот за животната средина имаат обврска за:

- подготовка на извештајот за СОВЖС;

- објавување на информации за отпочнувањето на подготвувањето на планските документи и за учество на јавноста во процесот на консултации;
- објавување на информации за нацрт планскиот документ кој се подготвува и за предлог извештајот за СОВЖС;
- подготовка на извештајот од консултацијата со јавноста врз основа на добиените коментари и мислења од јавните консултации;
- комплетирање на извештајот за СОВЖС и на планските документи со добиени мислења и коментари, и
- мониторинг на влијанијата од имплементацијата на планскиот документ и во случај на негативни ефекти и информирање на МЖСПП.

**Постапка за утврдување на неопходност од спроведување на
стратедиска оцена (СЕА) за плански документ кој го
подготвуваат државни органи (Screening)**

Во овој процес Министерството за надворешни работи е одговорно за спроведување на прекугранични консултации за СОВЖС во однос на доставување на известување до соседната држава, која може да биде засегната од подготовката на планскиот документ или кога Република Македонија може да биде засегната од подготовка на плански документ во соседна држава.

1.6 Содржина на Извештајот за Стратегиска оцена на животната средина

Спроведувањето на Стратегиската оцена на животната средина е интерактивен процес кој треба да се спроведе паралелно со развојот на планот или програмата. Стратегиската оцена на животната средина е процес за да се осигура дека значителен ефект врз животната средина што произлегуваат од политики, планови и програми се идентификуваат, оценуваат и намалуваат. Важен инструмент за да им се помогне во постигнување на одржлив развој и креирање на политиката е Стратегиската оцена на животната средина. Посебни бенефиции во Стратегиската оцена вклучуваат:

- Поддршка на одржливиот развој;
- Да се подобрат доказите како добра основа за стратешките одлуки;
- Да се консултираат сите заинтересирани страни во процесот на изготвување на документот и утврдување на состојбите во животната средина со реализација на планот;
- Да се насочат на други процеси, како што се влијанието врз животната средина на оценките врз одделни развојни проекти.

Стратегиската оцена следејќи ги одредбите за содржината на Извештајот, ги обработува следните содржини:

- Карактеристики на животната средина во областите кои би биле значително засегнати;
- Проблеми од областите кои се од посебно значење за животната средина, а особено од аспект на заштита на дивите птици и хабитатите;
- Целите на заштита на животната средина, одредени на национално или меѓународно ниво, кои се релевантни за планскиот документ и начинот на кој овие цели и сите аспекти на животната средина се земени во предвид за време на нивните подготовки;
- Веројатните значајни влијанија врз животната средина во целина, вклучително и врз биодиверзитетот, населението, здравјето на луѓето, флората, фауната, водата, воздухот, почвата, климатските фактори, културното наследство, пејсажот и материјалните придобивки. Овие влијанија вклучуваат секундарни, краткорочни, долгорочни, трајни и привремено позитивни и негативни ефекти;
- Резиме/краток преглед на причините на алтернативите, опис за тоа како е направена проценката, вклучувајќи ги сите потешкотии (како што се техничките недостатоци или недостигот на know-how) до кои се дошло при собирањето на потребните информации;
- Опис на предвидените мерки кои се однесуваат на мониторингот во согласност со законските обврски;
- Не-техничко резиме на информациите дадени во согласност со барањата наведени во претходните точки.

1.7 Резиме

Врз основа на спроведената Стратегиска оценка на животната средина за ЛУПД за ГП В.2. на КП бр. 147 и 172 дел, КО Горна Волковија, општина Маврово и Ростуша, истиот може да се изработи и како таков е прифатлив за имплементација.

2. Преглед на Планскиот документ

2.1 Основи на Планскиот документ

ЛУПД за ГП В.2. на КП бр. 147 и 172 дел, КО Горна Волковија, општина Маврово и Ростуша се изработува согласно член 46 од Законот за просторно и урбанистичко планирање („Сл. Весник на РМ” бр. 199/14) и Законот за изменување и дополнување на Законот за просторно и урбанистичко планирање („Сл. Весник на РМ” бр. 44/15, 193/15, 31/16 и 163/16).

Постапката за одобрување на оваа Локална урбанистичка планска документација ќе се спроведува согласно член 46 од Законот за просторно и урбанистичко планирање („Сл. Весник на РМ” бр. 199/14) и Законот за изменување и дополнување на Законот за просторно и урбанистичко планирање („Сл. Весник на РМ” бр. 44/15, 193/15, 31/16 и 163/16).

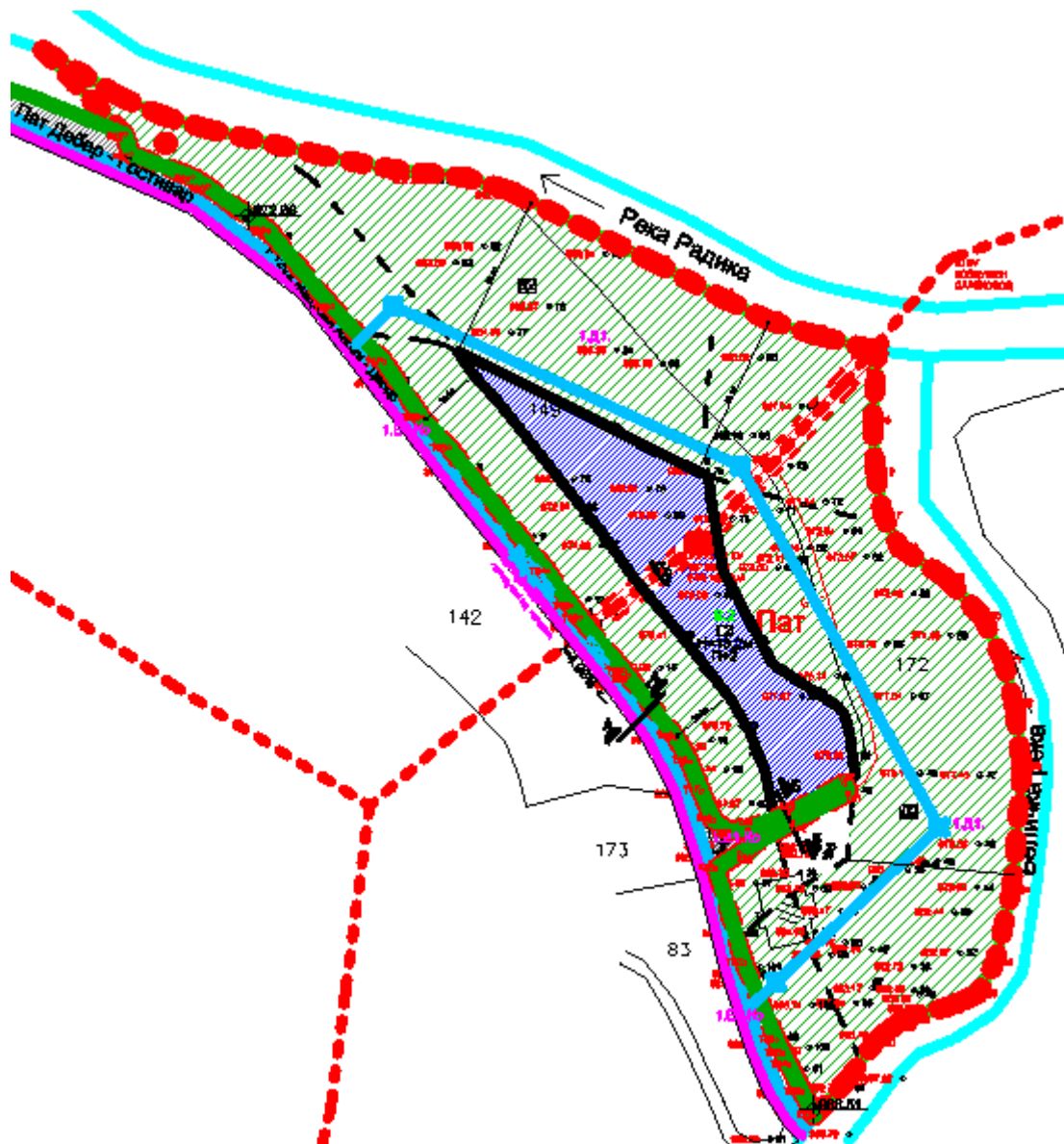
Планската документација е изработена согласно Правилникот за стандарди и нормативи за урбанистичко планирање („Сл. Весник на РМ” бр. 142/15) и Правилникот за изменување и дополнување на Правилникот за стандарди и нормативи за урбанистичко планирање („Сл. Весник на РМ” бр. 217/15, 222/15, 228/15, 35/16, 99/16 и 134/16) и Правилникот за поблиска содржина, форма и начин на обработка на генерален урбанистички план, детален урбанистички план, урбанистички план за село, урбанистички план вон населено место и регулациски план на генерален урбанистички план, формата, содржината и начинот на обработка на урбанистичко - плански документации и архитектонско Ѓ урбанистички проект и содржината, формата и начинот на обработка на проектот за инфраструктура („Сл. Весник на РМ” бр. 142/15).

Планскиот период за кој се изработува оваа Локална урбанистичка планска документација не е утврден со закон.

Површината на планскиот опфат изнесува 28252 м².

Со оваа ЛУПД за ГП В.2. на КП бр. 147 и 172 дел, КО Горна Волковија, општина Маврово и Ростуша со основна класа на намена на земиштето Г2 - Лесна и незагадувачка индустрија.

Генералниот концепт кој е користен при решавање на оваа ЛУПД за ГП В.2. на КП бр. 147 и 172 дел, КО Горна Волковија, општина Маврово и Ростуша, се состои во урбанизирање на просторот кој досега не бил урбанизиран, како и вршење на парцелација со одредување на намена на земјиштето и предвидување на површина за градење, а во согласност со законите и правилниците за урбанистичко планирање.

Синтезен план за ЛУПД за ГП В.2. на КП бр. 147 и 172 дел, КО Горна Волковија, општина Маврово и Ростуша

2.2 Плански опфат

2.2.1 Географска и геодетска местоположба

Волковија е планинско село во средишниот дел на општина Маврово и Ростуше на северната падина на планината Бистра, од левата страна на реката Радика и патот Маврови Анови - Дебар, западно од Мавровското Езеро. Всушност, Волковија е сместена во северниот дел на Реканскиот крај, познат како Горна Река во нејзиниот источен дел. Од градот Гостивар, Волковија е одалечена 32 км, а е сместена на 1110 м надморска височина.

Планскиот опфат со својата местоположба е во атар на село Горна Волковија во место викано Н. Трница, општина Маврово и Ростуше. Опфатот се наоѓа во источниот дел од атарот на село Горна Волковија, непосредно покрај регионалниот пат Р1202 - врска со А2 - Маврови Анови - Дебар - граница со Р. Албанија (ГП Блато) и делница за манастир Св.

Јован Крстител (Бигорски). Преку регионалниот пат Р1202 градежната парцела се поврзува со останатиот дел од селото, општината Маврово и Ростуше, останатиот дел од Републиката како и пошироко од неа.

Планскиот опфат се наоѓа на просечна надморска височина од 963 м до 990 м.

Планскиот опфат претставува затворена полигонална линија чија граница се движи по границата на катастарската парцела 149 и 172 дел и зафаќа површина од 28252 м².

2.2.2 Намена на употреба на земјиштето

Со оваа ЛУПД за ГП В.2. на КП бр. 147 и 172 дел, КО Горна Волковија, општина Маврово и Ростуша со основна класа на намена на земиштето Г2 - Лесна и незагадувачка индустрија.

Генералниот концепт кој е користен при решавање на оваа ЛУПД за ГП В.2. на КП бр. 147 и 172 дел, КО Горна Волковија, општина Маврово и Ростуша, се состои во урбанизирање на просторот кој досега не бил урбанизиран, како и вршење на парцелација со одредување на намена на земјиштето и предвидување на површина за градење, а во согласност со законите и правилниците за урбанистичко планирање.

Со оваа ЛУПД за ГП В.2. на КП бр. 147 и 172 дел, КО Горна Волковија, општина Маврово и Ростуша и за истата се предвидува една површина за градење со основна класа на намена за:

- ПРОИЗВОДСТВО, ДИСТРИБУЦИЈА И СЕРВИСИ
Г2 - ЛЕСНА И НЕЗАГАДУВАЧКА ИНДУСТРИЈА

Со компатибилни класи на намени: А4, Б1, Б2, Б4, В3, Д2, Д3, Д4, Г3 и Г4 со максимален дозволен процент на учество на збирот на компатибилните класи на намени во однос на основната класа на намена во планот од 49%.

Планираната површина за градење изнесува 3493 м².

Планираната вкупна етажна површина за градење изнесува 10479 м².

Максималниот процент на изграденост изнесува 12.36%.

Коефициентот на искористеност на земјиштето изнесува 0.37.

Максимална височина на градбата изнесува 13.2м.

Максимален број на спратови изнесува П+2.

Површината за градба е предвидена согласно Правилникот за стандарди и нормативи за урбанистичко планирање („Сл. Весник на РМ” бр. 142/15) и Правилникот за изменување и дополнување на Правилникот за стандарди и нормативи за урбанистичко планирање (Сл. Весник на РМ бр. 217/15, 222/15, 228/15, 35/16, 99/16 и 134/16).

број на градежна парцела	површина на градежна парцела	планирана површина за градење	планирана вкупна етажна површина за градење	максимален процент на изграденост	коефициент на искористеност на земјиште	максимална височина на градбата	максимален број на спратови	основна класа на намена	компатибилни класи на намени	потребен број на паркинг места
В.2	28252м2	3493 м2	10479 м2	12.36%	0.37	13.2 м	П+2	Г2	А4, Б1, Б2, Б4, В3, Д2, Д3, Д4, Г3 и Г4 до 49%	според правилник

3. Краток опис и образложение на планските решенија за изградба на комунална и сообраќајна инфраструктура

3.1 Сообраќајно поврзување

Планскиот опфат со својата местоположба е во атар на село Горна Волковија во м.в. Н. Трница, општина Маврово и Ростуше. Опфатот се наоѓа во источниот дел од атарот на село Горна Волковија, непосредно покрај регионалниот пат Р1202 - врска со А2 - Маврови Анови - Дебар - граница со Р. Албанија (ГП Блато) и делница за манастир св. Јован Крстител (Бигорски). Преку регионалниот пат Р1202 градежната парцела се поврзува со останатиот дел од селото, општината Маврово и Ростуше, останатиот дел од Републиката како и пошироко од неа.

Покрај планскиот опфат има постоечки земјен пат кој се поврзува со регионалниот пат Р1202 - врска со А2 - Маврови Анови - Дебар - граница со Р. Албанија (ГП Блато) и делница за манастир св. Јован Крстител (Бигорски), а сообраќајот во рамките на градежната парцела ќе се реши при изработка на Идејниот проект и/или Основниот проект што ќе биде дел од постапката за добивање на одобрение за градење.

Пристапот во градежната парцела В.2. ќе се одвива преку пристапниот пат.

Категоризацијата и профилите на улиците е во согласност со Правилникот за стандарди и нормативи за урбанистичко планирање (Сл. Весник на РМ" бр. 142/15) и Правилникот за изменување и дополнување на Правилникот за стандарди и нормативи за урбанистичко планирање („Сл. Весник на РМ" бр. 217/15, 222/15, 228/15, 35/16, 99/16 и 134/16).

Постоечкиот пат е асфалтиран и е со попречен профил од 3 м.

Попречниот пад на пристапниот пат се предвидува да биде 2%.

3.2 Водоснабдителна мрежа

Во планскиот опфат е планирана водоводна мрежа со профил од 100 мм преку кој предвидениот објект ќе се снабдува со вода.

3.3 Фекална канализација

Во планскиот опфат не се предвидува фекална канализација, фекалиите ќе се одведуваат во септичка јама.

Атмосферските води се слеваат слободно по површината на теренот, односно нема организирано прифаќање и одведување на атмосферските води.

3.4 Електроенергетска инфраструктура и ПТТ инсталација

Во планскиот опфат е предвиден кабел за поврзување со телефонска линија.

Во планскиот опфат има постојни подземни и надземни инсталации на дистрибутивната мрежа на објекти за поврзување со електрична мрежа.

4. Карактеристики на просторот и сегашна состојба со животната средина

4.1 Карактеристики на просторот

Географски општина Маврово и Ростуша се наоѓа на падините на планината Бистра, на надморска висина од 1240-60 м. Сообраќајно се поврзува преку регионалниот пат Р-413 Маврови Анови-Маврово-Бунец со магистралниот пат М4, Гостивар-Кичево-Струга-Ќафасан (граничен премин со Р. Албанија), преку регионалниот пат Р-409 Маврови Анови-Дебар-граница со Р. Албанија. Подрачјето на планскиот опфат се наоѓа во атарот на с. Маврово, долж трасата на регионалниот пат Р-413 Маврови Анови-Маврово-Бунец.

4.1.1 Сообраќајна поврзаност

Локалната мрежа на општината ја сочинуваат бројни локални патишта кои ги поврзуваат населените места. Оние населени места кои се ситуирани во дијаметар од 5 метри од регионалните патишта Р-409 и Р-415 (Скопје-Дебар-Струга и Охрид-Бошков мост-Кичево) имаат добра инфраструктура, додека населените места кои се наоѓаат на поголема оддалеченост се поврзани со локални патишта со помал квалитет. Иако населените места околу Ростуше се поврзани со асфалтни патишта ширината на патот е околу 3 м и е недоволна за да се разминат две коли.

Од друга страна во делот покрај Мавровското Езеро покрај тоа што најголем дел на населените места се поврзани со асфалтен пат сепак има и населени места кои се поврзани со земјен пат или пат покриен со макадам. Така, селата Нивиште, Ничпур и Сенце се поврзани со земјени патишта додека пак селата Дуф, Нисторово и Богдево се поврзани со пат покриен со макадам. Причината за ваквата лоша инфраструктура делумно лежи и поради фактот дека овие села се слабо населени со исклучок на селото Нисторово во кое живеат 120 жители. Единствено село кое не е поврзано со пат е Жужње, но причината за тоа лежи во фактот дека не е населено.

4.1.2 Хидротехничка структура

Мавровскиот регион располага со голем воден потенцијал. Во непосредниот слив на Мавровското Езеро спаѓаат трите реки и тоа: Мавровска, Никифоровска и Леуновска река. Водите од овие реки порано преку Радика течеа во Јадранскиот слив, додека денес со изградбата на Езерото се префрлени во сливот на Вардар, односно кон Егејскиот слив.

Во рамките на хидрографските особености на Националниот Парк посебно значење од повеќе аспекти има Мавровското Езеро. Тоа претставува посебен и значаен хидрографски објект во релјефната пластика на Националниот Парк. Всушност, тоа претставува најголемо вештачко езеро во Македонија. Езерото лежи на надморска висина од 1233 м и е со вкупна корисна зафатнина од 274 милиони м³ вода.

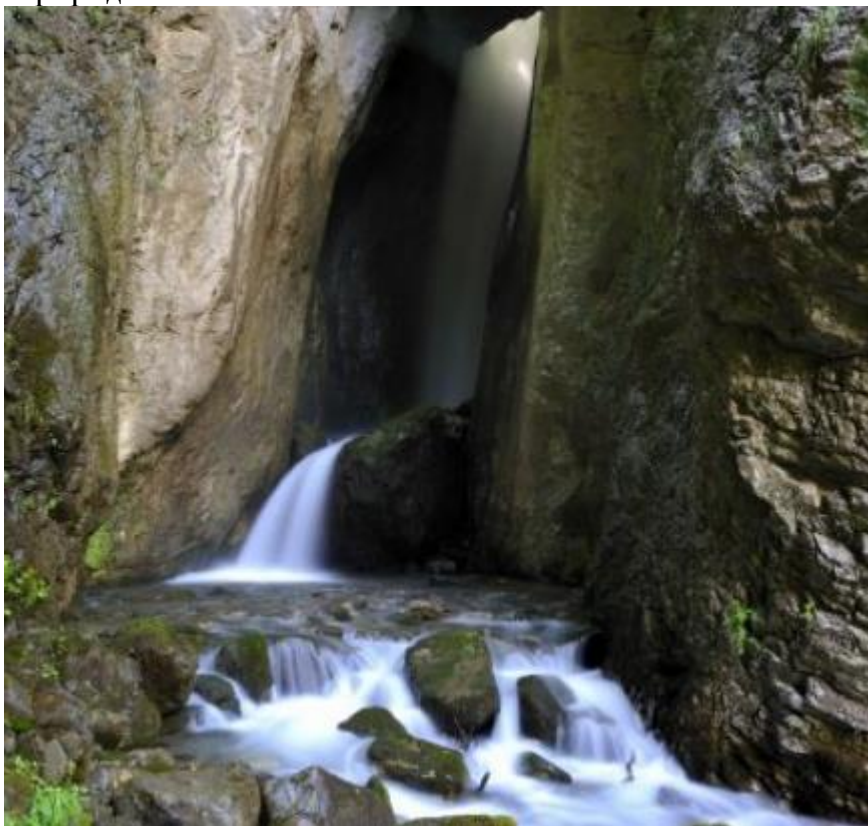

Реките во подрачјето на паркот се релативно богати со вода и прават не толку густа речна мрежа. Овде е најкарактеристична реката Радика која протечува само со својот горен тек. Изворната членка на Радика е доста пространа и зафаќа површина од околу 300 км² дел од водите на членката, преку неа, истекуваат во Јадранскиот слив. Радика е формирана од две помали рекички: Штировица и Црн Камен. Штировица ги собира водите од северната падина на Кораб, додека Црн Камен има поголемо сливно подрачје кон кое гравитираат повеќе постојани и повремени водотеци, главно со пороен карактер, кои ги одведуваат водите од највисоките делови на Кораб и Враца. Радика и нејзините притоки имаат планински карактер чии должни профили се одликуваат со брзаци и водопади, а исто така и со голем пад. Речниот режим во одделни реки е нестабилен бидејќи дел од водите протекуваат низ варовити терени и се губат во нив.

Мавровскиот хидроенергетски систем опфаќа 13 реки, чии води се воведени во Мавровското Езеро. Тука се опфатени реките: Штировица (десна оставка на реката Радика), Бела Река (притока на Штировица), Црн Камен, Адина Река (Лева оставка на Радика), Бродечка, Кракорница, Богдевска и Врбенска Река, Беличица, Мавровска, Никифоровска и Леуновска Река. Водата на Радика, од местото на нејзиното настанување до утоката на Мавровска Река, на составот е воведена во езерото. Тој дел ги свртува левите притоки на Радика и практично е останат без вода во должина од 10 км. На тој сектор се останати само извесен број помали притоки (потоци и поточиња) кои не се каптирани и помалку го влажнат коритото на Радика.

Меѓу реките во долно реканскиот - мијачкиот предел треба да се споменат Говедаречка Река кај Тресонче, Мала Река, Галичка Река, Гарска Река, Белевчица, Мелница, Битушка Река, Видушница и Жеровничка Река.

Според теренските проучувања на Д. Василевски на подрачјето на Н. П. Маврово има повеќе езера кои, според нивниот настанок, може да се поделат на природни и вештачки.

Меѓу природните езера постојат ерозивни и акумулативни. Во нивното создавање како главен агенс се јавува глацијалната ерозија, а врз основа на режимот на акумулираната вода тие имаат постојан, повремен и периодичен карактер. Во сливот на реката Радика постојат 17 постојани езера расположени на следниве планини: Стогово-3, Дешат-5, Кораб-8, Шар Планина-1.

Глацијалните езера се најмногубројни во сливот на реката Радика. Ги нема само на планините Бистра и Крчин. Попознати езера на територијата на паркот се: Корапско Езеро, Мал Кораб, Бачилски Камен, Локув, Турен Камен, Света Недела, Маруша Езеро и многу др.

Периодични езера има само во текот на зимскиот период од годината а во другиот дел се суви и безводни. Овие езера се наоѓаат на Кораб, Дешат, Бистра и Шар Планина.

Посебна туристичка атракција претставуваат понорниците во карстифицираните делови на сливот на Радика, а особено на планината Бистра. Најпознати се Тонивода, Бистрица, Шарен Пејко и Породински поток.

Доста атрактивни се брзациите и водопадите кои ги има покрај сите површински водотеци, по целата нивна дожина. Најголемиот постојан водопад се наоѓа во близина на с. Ростуше на околу 20-тина минути пешачење низ Дуфскиот кањон. Водопадот Дуф е висок околу 28 метри и е доста атрактивен посебно во пролетниот период кога нивото на водата е најголемо.

4.1.3 Економски основи

Концептот на планиран стопански развој утврден со Просторниот план на Република Македонија ќе се реализира со изработка на просторни и урбанистички планови од регионално и локално ниво кои ќе се темелат на основните услови и претпоставки за остварување на целите и определбите поставени во областа на развојот и разместеноста на стопанските дејности.

Стопанството на Републиката, а следователно и стопанството на поделните општини, со оглед на ограничената сопствена акумулација и потребата за поинтензивен стопански развој и менување на неповолната стопанска структура и натаму ќе биде упатено на користење на дополнителна акумулација од странство.

Основната стратегија во организацијата и користењето на просторот ја сочинуваат такви решенија во просторот кои овозможуваат: поголема атрактивност на просторот, заштита на природните и создадените ресурси и богатства, сообраќајно, информатичко и управувачко поврзување, развој на информациона систем за просторот и животната средина, локациона флексибилност во донесување на инвестиционите одлуки.

Местоположбата на територијата на општината, во формирање на македонски национален туристички производ е од големо значење. Веднаш по Охрид и Скопје, може да се смета за трет туристички регион во земјава.

Во поглед на хотелската понуда може да се скенира следната состојба: 18 хотели, 7 одмаралишта, 5 мотели, 400 соби и околу 2000 легла. Тоа значи дека постои активен и оперативен туристички сектор. Бројот на ноќевања во сите (евидентирани) туристички капацитети на ден е 82,9, што значи дека многу од туристичките капацитети не се користат во текот на целата година. Со оглед на ова, има голем туристички потенцијал изразен во број на хотели и останати сместувачки капацитети, кои преку подобра туристичка пропаганда можат да бидат подобро искористени и да обезбедат поголеми приходи општината.

4.1.4 Климатски и микроклиматски карактеристики

Климата на територијата на НП Маврово се разликува според високопланинскиот и долинскиот рељеф. Висинските разлики придонесуваат за разноликоста на климата во одредени региони на паркот.

Фактот дека оваа територија припаѓа на шарскиот планински систем во кој речните долини се благи, овозможува климата на овие простори да отстапува од средноевропскиот климатски тип, поради што има помалку врнежи во текот на годината. Ваквото влијание е условено од близокоста со Јадранското море (на оддалеченост од само 95 км воздушно)

Благата клима е основната причина поради која флората и фауната се претставени со огромен број на растенија и животни кои се специфични исклучително за ваков тип на региони или ретко се наоѓаат во останатите делови од светот.

Во деловите од паркот каде што надморската висина е поголема од 2000 м се забележува влијание на алпската клима, а со тоа и бројот на врнежливи денови во текот на годината тука е поголем. Релефната структура на мавровскиот дел како и висинската поставеност во однос на реканскиот дел од паркот, придонесува климата да биде постудена со позначителни врнежи на дожд и снег.

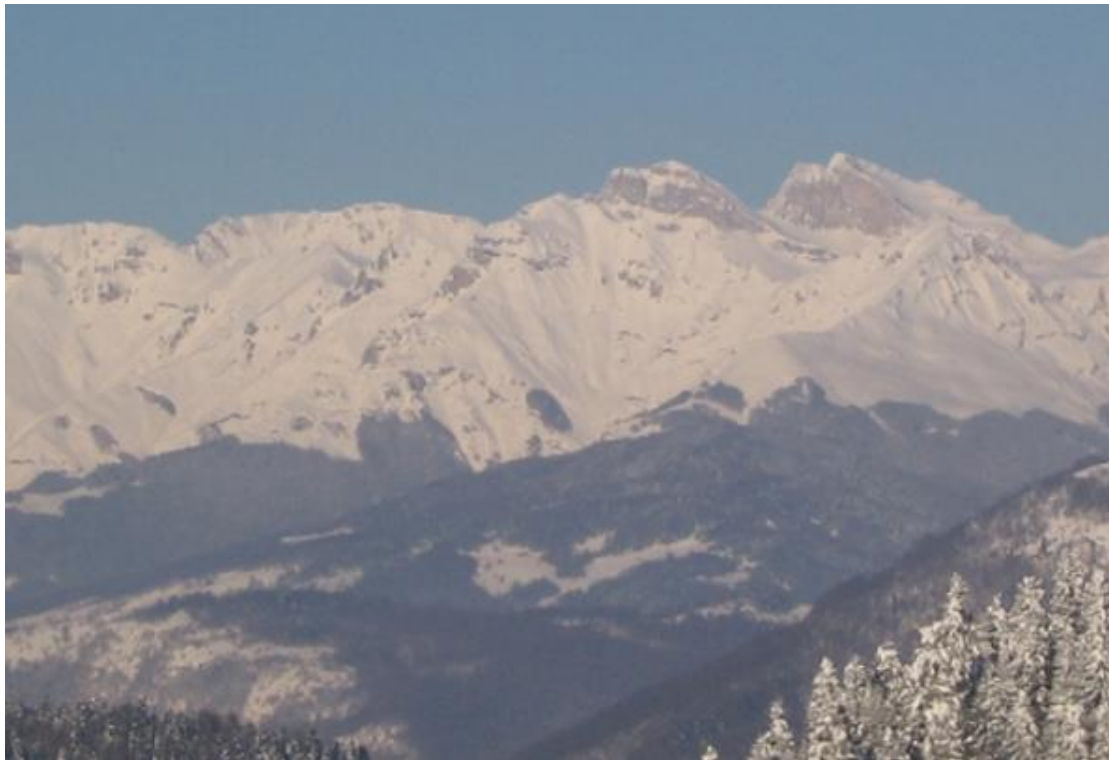
Ваквата поставеност на територијата на паркот условува да се разликуваат три дела од истиот во кои постојат различни климатски услови. Различната конфигурација на теренот сама по себе влијае на нерамномерното количество на врнежи во текот на годината.

Најмалку врнежливи денови се забележуваат во период на месец август, а најчести се во текот на есенските и пролетните месеци пред се во ноември, април и мај.

Во зимскиот дел има значително голем број на снежни врнежи. Снегот обично започнува да паѓа доцна на есен а се задржува во текот на целата зима. Облачноста претставува значаен климатски фактор кој влијае на врнежите и температурните разлики.

Максимални врнежи се јавуваат во зимските месеци, најмногу во ноември, а минимум во август. Бидејќи, најчесто врне во текот на зимските месеци, тоа во голема мера е снег. Број на денови со снег просечно годишно изнесува 75,6, додека месечно во јануари 20, февруари 19,1, март 20,7, април 4,1, ноември 3,6, декември 9,5 и октомври 0,6.

Во подрачјето околу горниот тек на реката Радика и мавровскиот регион средната годишна облачност изнесува 5,3 десетини, својот максимум го достигнува во месец февруари со 7,1 десетина, а минимумот во јули со 2,5 десетини. Облачноста е најголема во зимскиот, есенскиот и пролетниот период кога се јавува и најголема релативна влажност на воздухот.

Најчести ветрови во мавровското подрачје се оние што дуваат од североисток со честина од 212ф и југозапад (197ф), а најслаби се северо-западните, односно југо-источните со 5ф. Меѓутоа, Мавровската котлина, која е висока и со релативно плитка депресија затворена од сите страни, нема позначителна циркулација на воздухот.

4.1.5 Енергетски извори и енергетска структура

Од аспект на енергетиката и енергетската инфраструктура со Просторниот план на Република Македонија се дефинираат состојбите, потребите и начините на задоволување на потрошувачката на разните видови на енергија, односно задоволување на потрошувачката со домашно производство.

Размената на електрична енергија помеѓу балканските електроенергетски системи (чии земји најчесто се увозници) е многу значаен фактор за натамошниот развој. Електро енергетските системи на балканските земји треба да бидат поврзани со конективни водови кои што нема да претставуваат тесно грло во трансмисија на потребните количини на електрична моќност. Македонија досега има 400 кВ конективни водови со Грција (кон Солун и Аминдео), Косово (Косово-Б) и Бугарија (Црвена Могила), а во план е градбата на водови кон Србија и Албанија. Во овој регион минува 400 кВ водот Штип-Црвена Могила.

Концептот за целосно искористување на водениот потенцијал на двата најголеми плансински масиви во македонија, Шарпланинскиот и Корабскиот масив започнат уште во далечната 1947 година со почетоците на изградбата на хидро-енергетскиот систем Мавровски електрани не може да се смета за завршен без реализација на проектот Брана Луково Поле и довод на Корабските води. Заради тоа, во изминатиов период Владата на РМ вложи силни напори за реализација на овие два проекта.

Овој проект ќе обезбеди собирање на дополнителни количини на вода од Шарскиот и од Корабскиот Басен и нивно користење за производство на дополнителни 130 GWh електрична енергија во постојните електрани во Мавровскиот систем. Според предвидената динамика, реализацијата на овој проект треба да заврши до крајот на 2015 година.

4.1.6 Геолошки и педолошки карактеристики

На територијата на Маврово карпестите маси се со различна старост и минеролошки состав. Според минеролошкиот состав во склопот на филитоидите, покрај филитите се јавуваат аргилофилити, кварцно-серицитски шкрилци, кварцни шкрилци, метапесочници и др. Истите меѓусебно се менуваат и преоѓаат едни во други, како хоризонтално, така и вертикално. Односот со другите членови главно е постепен и заедно со нив градат синклинални и антиклинални структури со различни димензии.

Карбонатните шкрилци се јавуваат во близина на село Кракорница, покрај Штировица, по долината на Радика и Мавровска Река, на Кожа, Влајница и други места. Калцитските сивобели банковито-масивни мермери се јавуваат во вид на поголеми маси. Констатирани се по долината на река Радика, почнувајќи од село Сенце, па на север до село Ничпур, потоа по долината на Мавровска Река, јужно од селото Белчица, по Адина Река и Кафа Кадис на Кораб.

Масовни варовници се среќаваат на повеќе места на планината Бистра, а најдобро се изразени во близина на селото Галичник.

Подрачјето на НП Маврово се наоѓа во шарпланинската група планини од шаркопадинскиот систем. Според денешните граници, ова подрачје ги зафаќа јужните разграноци на Шар Планина, дел од масивот Кораб и планината Бистра кои граничат со сливот на реката Радика. Мавровското езеро го опкружуваат разграноците на планините Бистра и Шар Планина. Релјефот е особено развиен и располага со 52 врвови високи над 2000 мнв, кои се распоредени на сите околни планини.

Највисок врв е Голем Кораб чија висина изнесува 2764 мнв и истиот воедно е највисок врв во државата. Врвот Голем Кораб е вистинска туристичка атракција и со последните мерења се смета дека е за неколку метра повисок од врвот Триглав во Р.Словенија кој моментално важи за највисок врв на просторите на екс Југославија.

Најниска точка е месноста Бошков мост на вливот на Мала река во Радика со 600 мнв. Планината Бистра се карактеризира по тоа што на неа се истакнуваат бројни возвишенија издигнати над највисоката флувијална површина. Бистра има најголем број на врвови повисоки од 2000 м. Највисокиот нејзин врв е Меденица (2163 м). Сливното подрачје на горниот тек на Радика има изразита планинска релјефна структура каде што се допираат ограноцире на Кораб и Шар Планина.

На Кораб највисок врв е Голем Кораб на височина од 2764 м. Во јужниот северниот и источниот правец на Кораб се издигаат повеќе врвови над 2000 мнв како Корапска Врата и др. Еден од најинтересните облици настанати со карстната ерозија се и карстните полиња. На планината Бистра се наоѓаат 14 карстни полиња (Тонивода, Говедарник, бардаш, Султаница, Солумуница, Суво поле, Мал и Голем Брезовец, Чукни Топаница, Долно и Горно Поплџе, Три Бари, Три Гроба и Лазарополе).

4.1.7 Сеизмика

Според сеизмичката реонизација, подрачјето се одликува со релативно високи сеизмички активности при што се можни потреси од 7⁰-8⁰ по Меркалиева скала. Истото се карактеризира со појави на нестабилност на теренот кои се од локален карактер, ограничени на помали површини. Поради тоа се неопходни претходни испитувања на теренот при секоја градба на објекти.

4.1.8 Население

Според Пописот од 2002 година за населеното место Маврово, дадени се следните податоци:

н.м. Маврово	Жители (постојани)	Домаќинства	Просечен број на членови на домаќинство	Број на станови
1994 г.	191	45	4.3	500
2002 г.	166	45	3.7	700

Населеното место Маврово има број на жители-постојни и привремени корисници на објектите како што се: викенд куќи, угостителски капацитети, автокамп, луѓе кои инцидентно борават и слично. Постојни жители се 166, а заедно со останатите корисници за Маврово е даден податок дека тоа се 3500 корисници.

Тука треба да се земат во предвид и капацитетите на постојните хотели, мотели и одморалишта во кои престојуваат гости и туристи во текот на целата година. Сега се регистрирани околу 6000 легла во речиси

40 туристички и резиденцијални објекти во Општина Маврово и Ростуша, од кои најголем број отпаѓаат на Маврово.

Иако бројот на жители во н.м. Маврово има тенденција на опаѓање, сепак проектираниот број на население се зголемува, благодарение на зголемениот интерес за развојот на Маврово како туристички центар.

4.1.9 Природно наследство

Во близина на планскиот опфат кој е предмет на изработка на овој документ се Националниот парк Маврово. Во продолжение ќе дадеме карактеристики за Националниот парк Маврово.

Националниот парк Маврово е дефиниран со Просторен план донесен 1988 година и е најголем Национален парк во Македонија со површина од 73.088 ха. Подрачјето на паркот ги опфаќа јужните делови на Шар Планина, западните и централните делови на Бистра и сите делови на Кораб и Дешат што се во границите на Република Македонија. Оваа карактеристика претставува разновиден релјеф составен од овие четири орографски целини: Кораб, Јужна Шара, Дешат и Бистра.

Подрачјето на Националниот парк „Маврово“ располага со мошне големи вредности на природната средина и споменици на култура кои имаат големо значење. Паркот поседува вредности на природна средина како автентична природа со свои природни убавини и вредности на растителниот и животинскиот свет, геолошки, геоморфолошки, хидрографски и пејсажни вредности.

За растителниот свет на паркот карактеристично е богатството и разновидноста на вегетацијата. Исто така, има и исклучително фаунистичко богатство со разновидност и многубројност на видовите кои се голем придонес на вредностите на природната средина на паркот. Како

вредност на природната средина се и геолошките карактеристики со својата сложена геолошко-тектонска градба на теренот како и геоморфолошките својства на теренот. Паркот поседува и големи вредности на природната средина со неговите хидрографски елементи-Мавровското Езеро и Радика со своите притоки. Пејсажните карактеристики и специфичности на паркот заземаат значајно место во вредностите на природната средина. Пејсажните вредности ги сочинуваат разновидноста и богатството на растителниот и животинскиот свет, формите на четирите орографски целини, кои создаваат прекрасен пејсаж и извонредна убавина, како и хидрографските вредности и вегетациониот пејсаж кој го создаваат буковите шуми околу Езерото и сл.

МАВРОВО (Национален парк - заштитен)

Зазема простор од 73.088 ха и најголем е од веќе прогласените национални паркови во Р. Македонија. Највисок врв на подрачјето на паркот е Голем Кораб - висок 2764 м. Средишниот дел на националниот парк го зафаќа долината и сливот на реката Радика во кој се наоѓаат голем број на интересни геоморфолошки форми: клисури, стрмни отсеци, стени со различен облик, пештери и сл.

Вегетацијата на паркот е застапена со голем број на растителни видови кои имаат терциерно потекло. Шумските заедници можат да се расчленат на неколку еколошки групи. Во најниските делови на паркот, покрај реките Радика и Мала Река, каде има големо влијание на медитеранската клима, се наоѓаат субмедитерански термо-ксерофилни шуми во кои се застапени заедници на благун-белгабови шуми. На изразито стрмните и непристапни делови, во кањонскиот дел на Радика, застапени се црногаберовите шуми и шикарите од благун (*Quercus pubescens* и *Ostrya carpinifolia*) и бел габер (*Carpinus orientalis*). Во паркот најголема застапеност има заедницата од горска букова шума (*Fagetum montanum*) која формира висински појас со амплитуда од 1300 до 1550 м. Исто така, релативно големи површини завзема и заедницата на горската букова шума со ела (*Abieti fagetum*). Таа се карактеризира по богатиот флористички состав во кој приближно подеднакво учествуваат буката и елата. Во највисоките делови на буковиот регион застапени се субалпските букови шуми кои главно претставуваат горна граница на шумската вегетација. Застапеноста на смрча (*Picea excelsa*) на подрачјето на Националниот парк Маврово има локален карактер. Таа се наоѓа само на еден локалитет - во горниот тек на Адина Река, каде како состоина претставува најјужен ареал на нејзиното распространување во Европа.

Како резултат на големата издиференцираност на релјефот и изобилството на различните мезо и микроеколошки услови, Националниот парк Маврово се одликува со извонредно флористичко богатство, кое се состои од над 1000 видови виши растенија од кои 38 видови дрвја, 35 грмушки, а околу 100 се ретки или ендемични видови за Балканскиот Полуостров. Значењето на Националниот парк Маврово не е само во тоа што во него се наоѓа зачувана реликтна терциерна флора, туку и како средиште на развој на алпски и аркто-алпски елементи, како што е присуството на тропските елементи (*Ramonda serbica* Pan.); аркто-терцијарните родови (*Pedicularia*, *Primula*, *Soldanella*, *Gentiana*, *Saxifraga*); медитеранско-планинските елементи (*Festuca*, *Sesleria*, *Alyssum*, *Achillea*,

Dianthus, Campanula); грчко-малоазиските елементи (Acantholimon echinus BOISS) и аркто-алпските родови: Sesleria, Androsace, Dianthus, Campanula.

Фауната на Националниот парк Маврово исто така се одликува со значителна разноликост. Таа се состои од 140 вида птици од кои позначајни се: сивиот сокол (Falco peregrinus Tunst.), орелот крстач (Aquila heliaca Sav.), суриот (златен) орел (Aquila chrysaetos L.), шумскиот буф (Strix aluco), големиот буф (Бубо бубо), ливадската еја (Circus pygargus), степската еја (Circus macrourus), 11 видови водоземци, 12 видови на влечуги и 38 видови на цицачи. Од цицачите најважни се: мечката (Ursus arctos L.), рисот (Lynx lynx L.), дивокозата (Rupicapra rupicapra L.) и дивата мачка (Felis silvestris Schreb.).

Значење: Просторот на паркот има особено значење за научно истражувачка, воспитно-образовна, културна и туристичко-рекреативна намена. Научно-истражувачката функција може да се одвива врз проучувањето на живиот свет на екосистемот на паркот во поглед на флористичкиот и фаунистичкиот состав, таксономскиот и систематскиот, биоценолошкиот, идеоеколошкиот, популацискиот, генетскиот и други, додека од неживата природа, посебно значење имаат геолошките, палеонтолошките, геоморфолошките, хидролошките и други посебности. Просторот на паркот поседува и голем број на културно-историски споменици од кои најзначаен е манастирот Св. Јован Бигорски, познат по неговиот иконостас. Подрачјето се карактеризира и со големо богатство на етнографски вредности: типот на куќите, народната носија, обичаите, песните, гастрономијата и др.

Намена: Голем дел од просторот е наменет за развој на сточарството и за шумско-одгледувачки активности, а помал дел за земјоделство. Определени простори имаат туристичко-рекреативна намена (стационарен туризам, планинарење, излетнички туризам). Од другите дејности големо значење има и искористувањето на хидроенергетскиот потенцијал.

Состојба на досегаашната заштитеност: Во зависност од природните и други вредности на просторот на територијата на паркот извршено е зонирање при што се дефинирани три зони: строго заштитени, мелиоративни и туристичко-рекреативни. Строго заштитени зони се следните: Луково Поле-Ацина Река, Стрезимир, Богдевска Река, Сенечка Планина и Кораб. Во мелиоративни зони припаѓаат: Маврово, Бистра I, Бистра II, Дешат, Кораб и Горна Радика. Во рамките на мелиоративната зона издвоени се 11 научно-истражувачки оддели (резервати), и тоа:

- резерват на букова шума во Никифоровската шума-оддел 19 од шумско-просторната единица Маврово - 13,8 ха;
- резерват на буково-елова шума во Кичиничката шума-оддел 44 ц од шумско-просторната единица Маврово - 22,8 ха;
- резерват на елова шума во Волковска шума - оддел 71 б од шумско-просторната единица Маврово - 1,65 ха;
- резерват на мешовита шума во непосредна близина на манастирот Св. Јован Бигорски - оддел 25 и пододделите а, б и ц од шумско-просторната единица Бистра I - 81 ха;

- резерват на букова шума во непосредна близина на манастирот Св. Танасије - оддел 66, а од шумско-просторната единица Бистра II - 27,8 ха;
- резерват од дабова шума источно од с. Рибница помеѓу Рибничка Река и место викано Карст (кота 1531 м) во шумско-просторната единица Кораб - 70 ха;
- резерват на чиста бука во шумата Мелник, јужно од с. Тануше - 10 ха;
- резерват на мешовита вегетација (ела, бука, бреза, јасика и др.) на ридот Кожа. Резерватот може да има намена на арборетум, а во неговите рамки може да се организира ботаничка градина - алпинетум. Резерватот зазема површина од околу 300 ха резерват Царева Чешма. Се наоѓа кај месноста Царева Чешма, на патот кон с. Галичник. - 42 ха;
- резерват на смрчева шума во клисурата Кафа Кадис на подрачјето на Адина Река - околу 300 ха;
- резерват Брзовец - околу 750 ха. Тука се среќаваат гнездилишта на: сур орел, орел крстач, цуцест орел, белоглав мршојадец, сив сокол, еја степска, црвеноклуна чавка, голем ушест буф, гавран, еребица камењарка и др. Од ретките видови цицачи се среќаваат: рис, мечка, дивокоза, срна и други, а од растителните видови се среќаваат тисата, бука со есенска шашика и др.

Вкупната површина на резерватите изнесува 1.669,1 ха. Во паркот издвоени се 3 туристичко-рекреативни зони. Тоа се: Мавровско Езеро, Радика и Бистра. Во паркот се издвоени и 9 помали локалитети кои се погодни за пократки туристички посети или излети, и тоа: Мала и Голема Корабска Врата, групата врвови Кабаш со Роси Римниц, кањонот Гури Вран на Длабока Река кај с. Жужње, кањонската клисура Бариќ, клисурата на Средна и Долна Радика, Сенечките Карпи, Штировичката Планина и клисурата на Горна Радика.

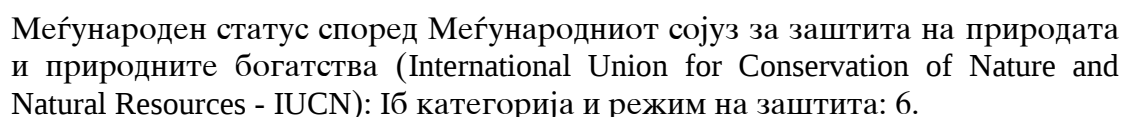
Опфаќа: Подрачјето на паркот ги опфаќа јужните делови на Шар Планина, западните и централните делови на Бистра и сите делови на Кораб и Дешат што се во границите на Република Македонија.

Загрозеност: Подрачјето на паркот во основа е релативно заштитено. Потенцијални извори на загрозување се: изградба на индустриски објекти, недозволена урбанизација, експлоатација на минерални сировини, отворање позајмишта, загадување на водотеците со отпадни материјали, диви депонии, неконтролирано собирање на лековити растенија и споредни шумски производи. Според Меѓународниот сојуз за заштита на природата и природните богатства (International Union for Conservation of Nature and Natural Resources - IUCN) има меѓународен статус: II.

ВОЛКОВИЈА (Научно-истражувачки природен резерват- предлог за заштита)

Простор под с. Волковија по вливот на Мавровска Река во Радика. Припаѓа на Националниот Парк Маврово, на површина од 100 ха. Теренот во горниот дел се одликува со влажни ливади, а долу е заклонет од ветер и појака инсолација, заради што снегот лежи подолго. Подлогата е мешана од вароник и флиш. Карактеристична за овој простор е асоцијацијата *Asen*

Реонизација и категоризација на просторот за заштита Карта бр. 24

Заштитни категории според Меѓународната унија за заштита на природата и природните богатства (International Union for Conservation of Nature and Natural Resources - IUCN):

Меѓународен статус: IUCN II - Национални паркови. Националните паркови се релативно големи области кои содржат репрезентативни примероци за значајните природни региони, или каде растителните и животинските видови, геоморфолошките положби и области се од специфична научна, образовна и рекреативна значајност (интерес). Тие содржат еден или неколку цели екосистеми кои не се материјално земени од човекова експлоатација или окупација. Најкомпетентните авторитети во земјата кои имаат јурисдикција врз тие области да преземат чекори за заштита или елиминирање на експлоатацијата и окупацијата и ефективно да се грижат за почитување на еколошките, геоморфолошките или естетските карактеристики.

Областа треба да е одржувана така, за да ги одржува рекреативните и образовните (научни) активности на контролирано ниво. Областа да се одржува во природна или скоро природна состојба. Влегувањето на посетителите да е под специјална контрола за образовни, културни и рекреативни цели. Спортскиот лов не е во компатибилна употреба. Но, треба да се изберат цели за уредување.

4.1.10 Културно - историско наследство

На подрачјето кое е предмет на анализа има регистрирани недвижни споменици на културата (Експертен елаборат):

- Црква Св. Димитрије, Волковија.

Во Археолошката карта на Република Македонија, која ги проучува предисториските и историските слоеви на човековата егзистенција, од најстарите времиња до доцниот среден век, на анализираното подрачје, нема евидентирани локалитети.

Според Просторниот план на Р. Македонија, најголем број на цели се однесуваат на третманот и заштитата на културното наследство во плановите од пониско ниво.

При изработка на планска документација од пониско ниво, да се утврди точната позиција на утврдениот локалитет со културно наследство и во таа смисла да се применат плански мерки за заштита на недвижното наследство:

- задолжителен третман на недвижното културно наследство во процесот на изработката на просторните и урбанистичките планови од пониско ниво заради обезбедување на плански услови за нивна заштита, остварување на нивната културна функција, просторна интеграција и активно користење на спомениците на културата за соодветна намена, во туристичкото стопанство, во малото стопанство и услугите, како и во вкупниот развој на државата;
- планирање на реконструкција, ревитализација и конзервација на најзначајните споменички целини и објекти и организација и уредување на контактниот, околниот споменичен простор заради зачувување на нивната културно - историска димензија и нивна соодветна презентација;
- измена и дополнување на просторните и урбанистичките планови заради усогласување од аспект на заштитата на недвижното културно наследство.

Согласно Закон за просторно и урбанистичко планирање („Сл. Весник на РМ” бр. 199/14 и 44/15) културното недвижно наследство во просторните и урбанистички планови треба да се третира на начин кој ќе обезбеди негово успешно вклопување во просторното и организационо ткиво на градовите и населените места или пошироките подрачја и потенцирање на неговите градежни, обликовни и естетски вредности.

4.1.11 Вегетација и пејсаж

Просторот што го зафаќа Маврово со поширокото опкружување обилува со разноврсни, динамични, богати пејсажи со многу значајни природни вредности и убавини. Основните елементи и просторни вредности кои го чинат богатството и карактеристиките на пејсажот произлегуваат од разновидноста на рељефните и топографските особености, богатството на вегетациските комплекси и водните токови.

Пејсажните карактеристики и специфичности на паркот заземаат значајно место во вредностите на природната средина. Пејсажните вредности ги сочинуваат разновидноста и богатството на растителниот и животинскиот свет, формите на четирите орографски целини, кои создаваат прекрасен пејсаж и извонредна убавина, како и хидрографските вредности и вегетацискиот пејсаж кој го создаваат буковите шуми околу Езерото и сл.

4.2. Опис на сегашната состојба со животната средина во планскиот опфат

Основен предуслов за идентификација на проблемите со животната средина и поставување на стратешки цели за надминување и унапредување на истите е идентификацијата и оцената на сегашната состојба со медиуми на животната средина (воздух, вода, отпад, почва, биодиверзитет, бучава), како и со користењето на земјиштето и природните ресурси во општината.

Со оглед на тоа што во планираниот простор до сега не се вршени мерења, следења и истражувања на основните витални компоненти воздухот, водата, тлото, бучавата и тврдиот отпадок, пореметувањата во екосистемот во целост не можат да се откријат, а оценката за состојбите произлегува исклучиво од дејствувањето на човекот и неговите активности во овој простор.

Воздух

Согласно Директивите на Европската Унија, загадувањето е непосредно или посредно внесување, како резултат на човековите дејствија, на материи, вибрации, топлина или бучава во воздухот, водата или во почвата, кои што можат да бидат штетни по човековото здравје или по квалитетот на животната средина, од кои што може да произлезе штета по материјалниот имот или кои што ги нарушуваат или влијаат врз природните убавини и другите легитимни начини на користење на животната средина.

Квалитетот на воздухот е еден од поважните чинители на кои треба да се внимава при планирање на просторот заради спречување на деградација на истиот со имплементација на планскиот документ.

Влијанието на токсичните гасови може да остави последици на луѓето кои се директно и долговременно изложени на истите и тоа преку нивното директно дејство (вдишување) и индиректно. Чадот, на пример, дејствува претежно на дишните органи, на кожата и слично, а јаглеродните оксиди делуваат како силни отрови и антиоксиданти.

Вода

Колку водите во одреден простор може да се сметаат за воден ресурс зависи од можноста за нивно искористување, односно од можноста за реализирање на водостопански решенија со кои водите ќе се искористат за покривање на потребите од вода за населението, земјоделството, индустријата и заштитата на живиот свет. Водата како ресурс ја има многу помалку од присутните води што треба да се има секогаш во предвид при планирањето за нејзино искористување.

За подмирување на потребите на вода најзначајни се површинските води, бидејќи тие се најраспространети, најблиски се до местата на човековата активност, обезбедуваат живот и развој на екосистемот.

Издашноста на подземните води зависи од климатските, морфолошките и хидрогеолошките карактеристики на просторот. Овие води поради посебниот квалитет се значајни и може да бидат корисни за покривање на потребите од вода.

Населените места во Маврово и Ростуше на различни места го имаат решено проблемот со водоснабдувањето. Водоснабдувањето на населените места и туристичките населби околу Мавровското Езеро се врши со неколку одделни водоснабдителни системи. Некои од системите се меѓусебно поврзани и се надополнуваат, додека останатите се потполно независни. Со повеќето од системите управува ЈКП Маврово, додека со некои месните заедници.

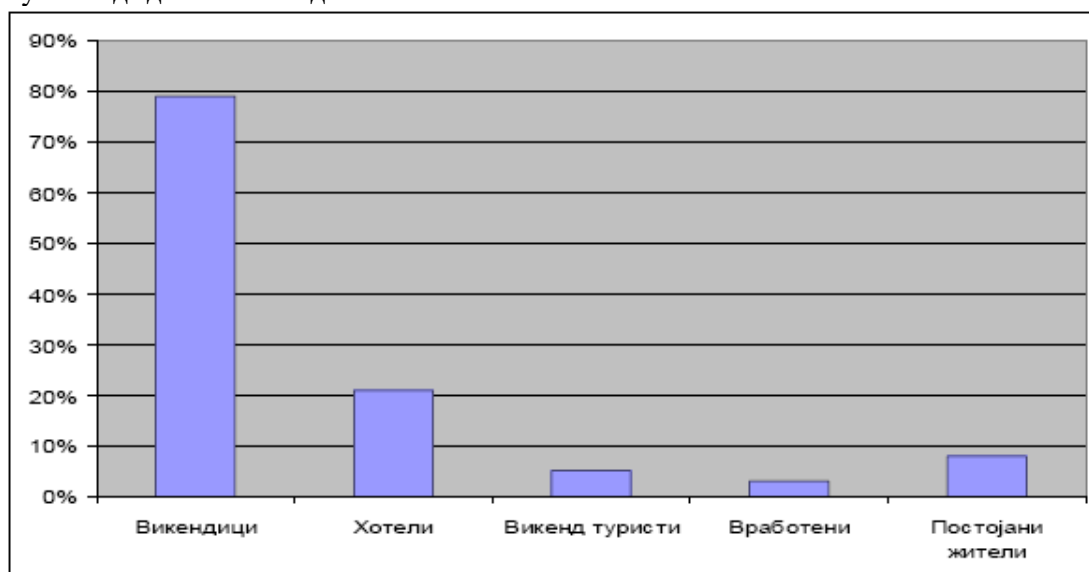
Единствено населено место кое нема организирано снабдување со вода е селото Врбјани, кое се снабдува со вода од локалните извори. Согласно последниот Попис од 2002 година, во населените места кои беа дел од општина Маврови Анови, 67% од домаќинствата се поврзани со јавните системи за водоснабдување, додека во населените места кои беа дел од општина Ростуше, 95,3% од домаќинствата се поврзани со јавните системи за водоснабдување.

Загадувањето на водните текови и реките на општина Маврово и Ростуша доаѓа најчесто од фекалните канализациони води, како и од дивите депонии на комунален отпад. Поголем дел од населението во општина Маврово и Ростуше немаат систем на канализација. Само 9% од домаќинствата се поврзани со канализација, додека во поранешна општина Ростуше оваа бројка изнесува 12,5%. Согласно овие податоци може да се заклучи дека состојбата е загрижувачка во сите населени места во општина Маврово и Ростуше.

Во регионот околу Мавровското Езеро покрај куќите на постојните жители има и 1106 викендици и 16 хотели чиј вкупен број на легла изнесува 1788. Собирањето и одведувањето на фекалните отпадни води од населените места и викенд населби се врши неорганизирано, со неколку стари пооделни канализациски системи кои покриваат минимален дел од локалитетот. Прифатените отпадни води неконтролирано се испуштаат во локалните речни токови, директно во Мавровското Езеро или во индивидуални септички јами. Малите постојни канализациони системи не се одржуваат и со нив никој не управува. Во поглед на третманот на отпадните води, со исклучок на три хотелски објекти Хотел Макпетрол, Хотел Српа и Рекреативниот Центар Бунец, кои поседуваат локални пречистителни станици за минимален капацитет за сопствени потреби, не

постои инфраструктура за пречистување на водите. Сепак не постојат податоци дали овие пречистителни станици се во функција. Канализационата вода што доаѓа од хотелите го завзема првото место како загадувач. Засега 79% од оптоварувањето произлегува од викенд куќите додека 21% од хотелите.

Извор: Анализа на постојна состојба и концепциски решенија за развој на инфраструктура и заштита на животна средина во Мавровскиот регион, PointPro (2007)

Имајќи во предвид дека од особена важност е третманот на канализациските води со цел да се спречи загадувањето на водите на реките во рамки на општината потребно е да се изградат канализациони системи и пречистителни станици.

Отпад

Комунален отпад претставува секаков вид на отпад што се продуцира од домаќинствата, јавните и економските установи и претпријатија и институциите на една урбана средина. Отпадот што се продуцира од индустријата, земјоделието и рударството, како и патогените остатоци од изумрени животни не спаѓаат во овој вид на отпад.

Во минатото, отпадот што го создавал човекот од задоволувањето на своите животни потреби бил во количини и облик што природата била способна сама да го разгради до облик на изворна материја, со што се воспоставила рамнотежа помеѓу човекот и неговата околина. Меѓутоа, во поново време на интензивен индустриско технолошки развој од една страна и демографската експлозија и преголема густина во населеност од друга, сведоци сме на суперпродукција на цврст отпад во количини и облик кој природата неможе самостојно да го разгради со што се нарушува рамнотежата помеѓу човекот и неговата животна околина. Цврстиот отпад се повеќе ги освојува земјените површини, ја загадува почвата, воздухот и површинските и подземните води.

Општина Маврово и Ростуше се соочува со проблеми поврзани со комуналниот отпад. Секојдневните активности на луѓето во своите

живеалишта, дворови, бизниси резултираат со комунален отпад кој претставува голем загадувач на животната средина. Во рамките на општината Маврово и Ростуша, ЈКП Маврово е задолжено за собирање и отстранување на комуналниот отпад во населените места околу Мавровското Езеро (поранешна општина Маврови Анови), а од месец декември 2008 година и за селото Жировница. Седмично се собира по 60 м³ отпад од регионот на Мавровското Езеро. Во регионот се користат 120 метални контејнери и пластични PVC контејнери најчесто од страна на хотелите и јавните установи и 30 помали пластични контејнери со волумен од 120 литри кои се користат од страна на индивидуални домаќинства и викендиците. Проблем кој се јавува е недостигот на контејнери и канти, за да се задоволат потребите.

Извори на цврст отпад	Единица мерка	Норма на генериран отпад	Пораст на генериран отпад (%/год)	Проектиран раст на максимален генериран цврст отпад (kg/год)				
				2007	2010	2015	2020	2025
Постојани жители	kg/жител/ден	0,85	1,50%	120,870	129,444	142,244	156,249	171,570
Јавни установи и услуги	kg/жител/ден	0,17	1,50%	24,174	25,889	28,449	31,250	34,314
Викендици	kg/викенд./ден	2,5	1,50%	271,764	284,840	332,161	385,180	444,319
Хотели	kg /соба/ден	0,6	1,50%	59,348	63,626	75,258	88,067	99,619
Викенд туристи	kg/турист/ден	0,3	1,50%	9,860	107,171	13,276	16,059	18,513
Вкупно (kg/годишно)				486,017	514,516	591,389	676,805	768,334
Вкупно (m ³ /годишно)				3,600	3,811	4,381	5,013	5,691
Пораст во однос на 2007 година изразен во проценти (%)				0%	6%	22%	39%	58%

Проекција на генериран цврст отпад со вклучен максимален број на туристи

Извор: Анализа на постојна состојба и концепциски решенија за развој на инфраструктура и заштита на животна средина во Мавровскиот регион, PointPro (2007)

Бучава

Проблемот на бучава на ова подрачје досега не е анализиран и истражуван. Во овој регион изворите на создавање на бучава не се од таков вид да овој проблем во животната средина претставува значителна закана за здравјето на луѓето.

Бучавата произлегува од урбаните активности и тоа:

- Сообраќај;
- Производни и деловни процеси;
- Бучава од ентериерно потекло (стамбени згради, трговско деловни центри и сл.).

Растителен и животински свет

Природните карактеристики на пределот, планините, реките, нивните клисури, планинските езера условиле развој на извонредно богата флористичка разновидност.

Природните карактеристики на планините, реките, нивните клисури, планинските езера, локви и други делови, кои влегуваат во составот на НП Маврово, нивната местоположба, геолошка историја, релјеф, геолошката подлога, климатските карактеристики и друго,

условице развиток на извонредно богата флористичка разновидност, претставена со околу 1700 растителни таксони, помеѓу кои посебно значење имаат ендемичните и реликтните видови.

Во Маврово се наоѓаат класични наоѓалишта со над 25 растителни таксони, од кои поголемиот број се со валиден таксономски статус, а дел од нив се локални ендемити. Наоѓалиштата на некои од нив се засега и единствени познати за територијата на Република Македонија. Тука се присутни и поголем број на ретки видови, кои се регистрирани на овој простор, додека во останатите делови на Македонија се сретнуваат на ограничен број локалитети.

Птици

За време на истражувањата спроведени во периодот март- ноември 2010 год. посетени се скоро сите типови на станишта на НП Маврово од најниските (Бошков Мост) до највисоките делови (Кораб, 2743 м). При тоа потврдено е присуството на 129 видови на птици од кои 68 видови се нови за орнитофауната на НП Маврово. Еден вид *Phoenicurus erithrogaster* е нов вид за Орнитофауната на Македонија и Балканскиот Полуостров. Од вкупниот број на видови во НП Маврово има 2 СПЕЦ 1 видови (1,5%) и 7 (5,4%) СПЕЦ 2 видови кои се всушност видови од највисок заштитарски интерес и за кои треба да се превземат најитни мерки за нивен редовен мониторинг и пратење на состојбата и по потреба превземање на мерки за подобрување на нивниот статус во НП Маврово. Анализата на категориите според Европскиот статус на загрозеност покажува дека во НП Маврово престојуваат 32 видови (24,8%) со загрозен статус (V,R,D) односно секој 4-ти вид е со статус на загрозен вид во европски размери за кого треба да се превземат мерки за нивна заштита преку соодветно управување на видови и станишта. Од листата на директивите за дивите птици при советот на Европа во НП Маврово се среќаваат 19 видови (14,8%) од листата бр. 1 за кои е потребна стриктна и неодложна заштита. Понатаму во Орнитофауната на НП Маврово се застапени 45 видови односно 34,9% од вториот додаток на Бернската конвенција. За двете групи се потребни соодветни мерки за подобрување на нивниот статус било преку соодветни мерки на национално ниво или преку соработка со соседните држави во регионот. Во НП Маврово се среќаваат 23 CORINE видови (17,8%), односно видови кои исто така побаруваат најитни мерки за заштита. Сето предходно ја потврдува големата значајност на НП Маврово по однос на

неговиот орнитолошки состав, односно нивниот голем процент на видови со висок заштитарски интерес на европско и светско ниво.

Без 'рбейници

Имајќи ги во предвид анализите направени врз безрбетните животни во Паркот, како и валоризационата анализа направена за сите аспективни групи, особено пеперугите, се дојде до сознание за релевантните податоци за видовото богатство во НП Маврово.

Анализите покажаа дека Паркот во фаунистички поглед се одликува со големо разнообразие. Убавиот, богат и разновиден амбиент, присуството на бројни растителни заедници како и разноликоста на биотопите условиле појава и присуство на богат и разновиден животински свет. Во рамките на Паркот се среќаваат поголем број ендемски видови организми, особено од светот на инсектите.

Водоземци

Врз основа на литературни податоци, необјавени податоци на авторот на овој извештај, анализа на музејските збирки, како и теренските проучувања, за територијата на Заштитеното Подрачје Национален Парк Маврово, утврдено е присуство на вкупно 11 видови на водоземци, што претставува 73.3% од Македонската фауна на водоземци, претставена со вкупно 15 видови.

4.3. Сегашни проблеми со животната средина во и околу планскиот опфат

Проблемите со генерирање на отпадот се разгледуваат како влијание врз површинските и подземните води, влијание на загадувањето на почвите и индиректно како влијание врз квалитетот на воздухот и почвите како создавањето на стакленички гасови (климатски промени).

Најосетливи елементи на животната средина во предметниот опфат (Елементи на СОЖС)					
Води	Воздух	Отпад	Климатски фактори	Население	Материјални добра

Елементи на СОЖС

Врз основа на евидентирање на најосетливите елементи на животната средина во планскиот опфат кои се нарекуваат и елементи на Стратегиска оцена на животната средина (Елементи на СОЖС) се воспоставуваат цели на стратегиска оцена на животна средина (Цели на СОЖС) и се дефинирани можни индикатори за секоја цел.

Во процесот на Стратегиска оцена на влијание на планскиот документ врз животната средина важно е да се види како, на кој начин, со која јачина и интензитет целите на планскиот документ влијаат врз целите на СОЖС со цел да се предвидат мерки за спречување на влијанијата и да се предложи соодветен план за мониторинг на индикаторите за секоја цел на СОЖС.

На следната табела се прикажани сегашните проблеми со елементите на животната средина:

Елементи на Стратегиската оцена на животна средина	Проблем	Релевантно опфтен проблем
Воздух	Нарушен квалитет на воздухот од употреба на нафта како агенс за затоплување	x
Вода	Нарушен квалитет на реките како и на Мавровското Езеро како резултат на испуштање комунални отпадни води	x
	Недоволно планирање на промените во намената на земјиштето	x
Отпад	Постоење на диви депонии	x
Почва	Деградација на почвите	x
	Нарушен квалитет на почвата како резултат на користење на септички јами	x
Предел	Деградирани предели	x
	Узурпација со дивоградби	x
Население	Појава на миграција	x
	Невработеност	x
Климатски фактори	Користење на огревно дрво и мазут за затоплување	x
	Не користење на обновливи извори на енергија	x
Материјални добра	Постоење на бесправни градби	x

Сегашните проблеми со елементите на животната средина

5. Состојба без имплементација на планскиот документ

Значењето на реализација на планскиот документ ЛУПД за ГП В.2. на КП бр. 147 и 172 дел, КО Горна Волковија, општина Маврово и Ростуша, е очигледен во поглед на операционализирање на просторот во подрачјето на општина Маврово и Ростуша. Треба да се земе во предвид и сегашната состојба со најосетливите елементи на животната средина на планскиот опфат. Исто така, се разгледува опцијата без да се спроведе планска активност, односно работите да останат во првобитната положба.

Во конкретниов случај доколку овој план не се спроведе, се очекуваат следниве последици:

- Појава на некомпатибилни дејности;
- Земјиштето и понатаму ќе остане земјиште со помала економска вредност;
- Неконтролирана изградба на бесправни објекти;
- Нарушување на квалитетот на медиумите во животната средина;
- Интензивно загадување со отпадни материи (цврст, комунален и други видови отпад) и постоење на диви депонии;
- Интензивно загадување на подземните води и почвата;
- Отсуство на финансиски инвестирања што би се довело до слаб економски развој на стопанството;
- Намалени приходи во буџетот;
- Нарушено здравје на населението;
- Зголемени социјални трошоци;
- Намалена можност за вработување;
- Пораст на економската миграција;
- Намален животен стандард и
- Не се создаваат услови за економски и одржлив развој.

6. Алтернативи и чинители за избор на алтернатива

Реализацијата на ЛУПД за ГП В.2. на КП бр. 147 и 172 дел, КО Горна Волковија, општина Маврово и Ростуша е од особено значење за реализирање наменски содржини и функционална операционализација за развој на планскиот опфат и општината.

Реализацијата на овој Плански документ е од фундаментално значење и претставува основа за негово економско оживување и подобрување на квалитетот на живеење.

При подготовката на планското решение е разгледувана алтернативата за неспроведување на планското решение со што состојбата во животната средина би останала под влијание само на природните фактори. Во овој случај се очекува моменталната состојба на теренот воопшто да не се промени, а економската пасивност и понатаму да продолжи.

Во случај на нереализирање на планските решенија на анализираното подрачје се очекува:

- Постојниот социјално-економски статус на населението во поширокото подрачје и понатаму да стагнира;
- Трендот на миграција на населението кон поразвиените урбани центри и понатаму да продолжи;
- Намалување на вредноста на земјиштето;
- Узурпација на просторот со дивоградби и други неплански и некомпатибилни содржини, а со тоа и деградација на пределската разновидност на подрачјето;
- Непланско и неорганизирано уредување на просторот со што негативно ќе се одрази врз медиумите во животната средина.

Со реализација на овој план се овозможува локацијата да прерасне како единствена просторна и функционална целина која ќе даде голем допринос за развојот на локалната и национална економија, истовремено имајќи го за цел анимирањето на интересот на разни инвеститори за реализација на предложената програма за развој на стопанството како ориентација во актуелните економски тенденции на државата.

Непосредниот ефект кој ќе произлезе со реализацијата на предложената ЛУПД ќе се рефлектира врз зголемено ангажирање на расположливата работна сила преку нови вработувања во дејностите предвидени со планските содржини, односно позитивен кумулативен ефект врз социо - економската компонента и одржлива и интегрирана заштита на животната средина, што се одсликува преку:

- Социјална, економска и просторна кохезија помеѓу урбаните и руралните општини во рамки на регионот, со оптимално користење на неговите специфични особености;
- Реализација на целите за заштита на животна средина релевантни за планскиот документ, преку примена на мерките за избегнување, ублажување и/или компензација на потенцијалните влијанија предложени во овој извештај;
- Зачувување, заштита, обновување и унапредување на квалитетот на животната средина;

- Заштита на квалитетот на амбиентниот воздух, избегнување, спречување или намалување на штетни емисии во воздухот;
- Заштита, зачувување и постојано подобрување на расположливите водни ресурси преку нивно одржливо користење, спречување или намалување на штетни испуштања, одведувањето и третман на комуналните отпадни води, третман на отпадни води од страна на самите субјекти;
- Избегнување и намалување на создадениот отпад, негово селектирање и повторно искористување и отстранување на прифатлив начин согласно законските решенија;
- Рамномерен и одржлив просторен развој, рационално уредување и користење на просторот;
- Рационално и одржливо користење на природните ресурси;
- Користење на обновливи извори на енергија;
- Зачувување и заштита на компонентите на биолошката и пределската разновидност и
- Избегнување, спречување или намалување на бучавата.

Треба да се има во предвид, дека целите на планскиот документ за одржлив економски развој, со своите пропратни содржини и неопходната инфраструктура, во еден дел може да биде во конфликт со животната средина и тоа би било изразено преку краткорочни негативни влијанија во фазата на изградба (аерозагадување, бучава, создавање на отпад) и долгорочно трајна промена на дел од пределските карактеристики. Поради ова, во овој документ се предложени мерки за заштита на медиумите од емисија на отпадни материи, од емисија на бучава, генерирање на отпад, различни непогоди и хаварии. Исто така, како составен дел на Извештајот за Стратегиска оцена се презентирани дополнителни мерки за спречување, намалување или ублажување на негативните влијанија врз животната средина од реализацијата на целите на планскиот документ.

Имајќи ги предвид констатираните состојби на теренот, наведениот плански опфат создава поволен амбиент за одржлив економско - социјален развој и од аспект на заштита на постојната флора и фауна во делот каде истата не е деградирана - уништена.

Како резултат на реализирање на планските содржини, согласно потребите и сензибилноста на планскиот опфат, ќе заживее одржливиот економски развој на општината и регионот, ќе се намали економската миграција на населението и ќе се ефектуира просторот во насока на негово рационално искористување во функција на одржлив економски и еколошки развој.

7. Претпоставени влијанија врз медиумите на животната средина

Ваквите појави кои како претпоставка може да се јават од имплементацијата на ЛУПД за ГП В.2. на КП бр. 147 и 172 дел, КО Горна Волковија, општина Маврово и Ростуша, може да се анализираат од негативен аспект како и од аспект на перспективни, односно позитивни влијанија. Извештајот за Стратегиска оцена не ги анализира поединечните развојни проекти, туку влијанијата врз медиумите на животната средина од глобален аспект.

Извештајот за стратегиска оцена на животната средина не ги анализира поединечните развојни проекти, туку влијанијата врз медиумите на животната средина од генерален аспект. Значи, со извештајот се прави само проценка на можните влијанија врз животната средина, додека во подоцнежните фази, преку Студиите за оцена на влијание врз животната средина или Елаборатите за заштита на животната средина што се законска обврска на основа на укажаните ризици се прават детални анализи и препораки.

Согласно Законот за животна средина и Уредбата за определување на критериумите врз основа на кои се утврдува потребата за спроведување на постапката за оцена на влијанијата врз животната средина потребно е да се утврди потреба за спроведување на постапка за оцена на влијанието на проектот врз животната средина. Потребата од оцена на влијанијата врз животната средина ја донесува Органот на државната управа надлежен за работите од областа на животната средина. Согласно Законот за животна средина, како и Законот за заштита на природата, правните или физичките лица кој вршат дејности или активности кои не спаѓаат во проектите за кои се спроведува постапка за оцена на влијанието врз животната средина се должни да изготват Елаборат за заштита на животната средина, со цел да се оцени влијанието на дејностите или активностите врз животната средина, пред да започнат со спроведување на проектот и истиот да го достават до органот надлежен за одобрување на спроведувањето на проектот.

Влијание врз демографскиот фактор

Реализацијата на планот ќе претставува позитивен стимул за демографскиот развој. Исто така, ќе има позитивни влијанија на долгорочна основа и на зголемување на наталитетот, како уште еден позитивен елемент на демографскиот развој. Ова од причина што инвестиционите вложувања за реализација на оваа планска содржина ќе значи отворање на нови работни места и зголемување на животниот стандард и квалитетот на живеење.

Влијание врз човековото здравје

Заради намената на објектите предвидени за изградба надвор од зоната на домување и индивидуалните стамбени објекти не се очекува истиот да предизвика негативни влијанија врз здравјето на локалното

население. Емисијата на прашина и издувни гасови од моторните возила и тешката механизација ќе се покачат доколку има изведување на градежни активности.

Обезбедувањето на парковско и заштитно зеленило и останато хортикултурно уредување на просторот ќе биде во функција на подобрување на здравјето на луѓето што е опфатено и со планската содржина во планскиот опфат каде ќе се имплементира планот.

Подетална анализа од евентуалните влијанија врз човековото здравје ќе се разгледаат во понатамошните фази преку изработката на студиите за Оценка за влијанието на животната средина, елаборатите за заштита на животната средина или интегрираните еколошки дозволи што се законска обврска.

Влијание врз социо-економската состојба

Имплементацијата на ЛУПД за ГП В.2. на КП бр. 147 и 172 дел, КО Горна Волковија, општина Маврово и Ростуша ќе има позитивно влијание врз социо-економскиот развој на општината, отварање на нови работни места, зголемување на стапката на економски раст, стимулирање на развојот на останатите дејности, проектирањето, комуналните дејности, градежништвото, трговијата и сл., зголемување на приходите на локалната самоуправа, подобрување на комуналната инфраструктура и уреденост на просторот, зголемено искористување на обновливите извори на енергија.

Влијание врз квалитетот на амбиентниот воздух

Со ЛУПД за ГП В.2. на КП бр. 147 и 172 дел, КО Горна Волковија, општина Маврово и Ростуша не се очекуваат особени влијанија врз амбиентниот воздух.

Евентуалните влијанија врз квалитетот на амбиенталниот воздух ќе бидат детално анализирани при изработката на Студијата за оценка за влијанието врз животната средина или елаборатите за заштита на животната средина од сите аспекти на животната средина, како би се оствариле поволни услови за подобрување на квалитетот на воздухот, што е и законска обврска, која треба да се реализира во фазата на добивање на одобрението за градба.

Влијанија врз климатски промени

Со оглед на локацијата на која се предвидува реализацијата на оваа планска содржина не се очекува дека ќе има нарушување на квалитетот на воздухот во поширокиот регион или климатски промени.

Класата на намени предвидена во оваа планска документација не спаѓа во групата на големи загадувачи на животната средина. Имајќи ја во предвид намената на класи за овој плански опфат не се очекуваат големи согорувачки процеси (освен употребата цврсто гориво кои би се користело сезонски за греење) или пак користење на електрична енергија. Дополнителното утврдување на можностите за користење на обновливи

извори на енергија за затоплување на објектите во зимскиот период е избор на уште поповолна алтернатива за индиректно намалување на емисиите на CO₂ во животната средина, кои би можеле да влијаат на микроклимата. Искористувањето на соларната енергија како извор на енергија оди во прилог на намалување на влијанијата на климатските промени.

Влијание предизвикано од зголемена бучава

Во фаза на имплементација на планираните активности за инфраструктурно опремување на планскиот опфат и изградба на инфраструктурната мрежа треба да се очекува зголемена бучава.

На опфатот во оваа фаза не се предвидени содржини кои би можеле да бидат извори на штетна бучава.

Доколку при имплементација на планскиот опфат се применат мерките дефинирани согласно Стратегиската оценка на влијанијата врз животната средина од секоја посебна активност ќе се намалат очекуваните ефекти од зголемена бучава и ќе се сведат на дозволените нивоа, во согласност со Законот за бучава.

Влијание од вибрации

Во планската задача за реализацијата на планскиот опфат не се предвидени дејности кој ќе продуцираат постојани извори на вибрации.

Влијание врз квалитетот на водите

Идентификувани извори на емисии на отпадни води во опфатот се санитарните и отпадните води. Ако неправилно се управува со отпадните води може негативно да влијаат врз површинските и подземните води и да го загрозат квалитетот на околното земјиште.

Планските решенија за комуналната инфраструктурна мрежа и одведувањето на фекалните и атмосферските води од објектите нема да дозволат истите неконтролирано да се испуштаат. Нарушувањето на квалитетот на водите може да биде резултат и од неправилно управување со отпадот. Влијанијата врз водите во оперативната фаза се оценуваат како можни негативни влијанија.

Подетална анализа ќе се изврши во понатамошните фази преку изработката на студиите за оценка за влијанието на животната средина или елаборатите за заштита на животната средина што се законска обврска.

Влијание врз почвата

Со имплементација на овој план ќе се оствари рационално користење на земјиштето, односно целокупната површина ќе се осмисли со наменска содржина која ќе резултира со веќе споменатите бенефити. Негативните влијанија врз почвата може да произлезат од несоодветно

управување со отпадните води, генерираниот отпад, издувните гасови од превозните средства и сл.

Индиректно негативно влијание на почвата како резултат на издувните гасови од возилата и емисиите од планираниот капацитет во планскиот опфат се проценуваат како не многу значајни со оглед на предвидените заштитни зелени зони и природата на предвидениот објект.

За да не дојде до нарушување на квалитетот на почвата потребно е да се спроведе план за управување со отпад во кој ќе се предвидат мерки за управување со отпадот.

Поцелосна анализа од сите аспекти на евентуалните влијанија врз почвата ќе бидат предмет на посебни студии или елаборати согласно Законот.

Влијание врз пределот

Имплементацијата на ЛУПД за ГП В.2. на КП бр. 147 и 172 дел, КО Горна Волковија, општина Маврово и Ростуша нема да има негативно влијание врз пределот од причина што целта на овој план е да се создадат реални услови за одржлив развој и подобро живеење.

Имплементацијата на планот ќе има позитивно влијание на пределот, пред се, од причина што делува како една осмислена урбана целина во која покрај објектите треба да се предвидат и зелени површини со хортикултурно уредување и други за таа цел и функција плански содржини.

Реализацијата на ЛУПД за ГП В.2. на КП бр. 147 и 172 дел, КО Горна Волковија, општина Маврово и Ростуша на површина од 28252 м² согласно определбите од Просторниот план на Република Македонија, со оглед на тоа што се наоѓа во подрачјето на "Националниот парк Маврово", треба да базира на принципите и стандардите за заштита на животната средина и одржлив развој, особено превенција и спречување на негативните влијанија на производните и услужни дејности, применувајќи ја релевантната законска регулатива.

Влијание врз културното наследство

На самиот планскиот опфат не се очекуваат негативни влијанија на културното наследство.

Според законот, доколку се појави некое археолошко наоѓалиште да се постапи согласно одредбите од член 71 од Законот за заштита на културно наследство („Сл. Весник на РМ” бр. 20/04, 115/07, 18/11, 148/11, 23/13, 137/13, 164/13, 38/14, 44/14, 199/14, 104/15, 154/15 и 192/15).

Влијание врз биодиверзитетот (флора и фауна)

Од областа на заштита на природата (природното наследство, природните реткости и биолошката и пределската разновидност), урбанистичката планска документација треба да се усогласи со Просторниот план на Република Македонија на тој начин што, врз основа на режимот за заштита, ќе се организира распоред на активности и

изградба на објекти кои ќе се усогласат со барањата кои ги поставува одржливото користење на природата и современиот третман на заштитата.

Особено внимание при заштитата на природата, треба да се посвети на начинот, видот и обемот на изградбата што се предвидува во заштитените простори за да се одбегнат или да се надминат судирите и колизиите со инкомпатабилните функции. За таа цел е неопходно почитување на следните принципи:

- Оптимална заштита на просторите со исклучителна вредност;
- Зачувување и обновување на постојната биолошка и пределска разновидност во состојба на природна рамнотежа;
- Обезбедување на одржливо користење на природното наследство во интерес на сегашниот и идниот развој, без значително оштетување на деловите на природата и со што помали нарушувања на природната рамнотежа;
- Спречување на штетните активности на физички и правни лица и нарушувања во природата како последица на технолошкиот развој и извршување на дејности, односно обезбедување на што поповолни услови за заштита и развој на природата;
- Рационална изградба на инфраструктура;
- Концентрација и ограничување на изградбата;
- Правилан избор на соодветна локација.

Влијанија врз материјалните добра

Имплементацијата на ЛУПД за ГП В.2. на КП бр. 147 и 172 дел, КО Горна Волковија, општина Маврово и Ростуша ќе ја зголеми економската вредност на земјиштето во планскиот опфат и пошироко. Вредноста на земјиштето ќе се зголеми заради туристичката атрактивност на просторот и постојните пејзажни доминанти во околниот предел.

Влијанија по однос на генерирање на отпад

При реализацијата на планираните инвестиции во планскиот опфат за очекување е генерирање на градежен и земјен отпад. Со планскиот документ треба да биде предвидено отпадот да се собира и превзема од страна на јавното комунално претпријатие или друг правен субјект.

Примарната селекција на отпадот треба да се предвиди како континуирана активност.

Ова ќе биде предмет во понатамошните фази и превземање на соодветни мерки преку изработка на студии или елаборати за заштита на животната средина.

Влијанија од несреќи и хаварии

За намалувањето на сеизмичкиот ризик предвидени се соодветни мерки на градежна интервенција на носивата конструкција, заради доведување на отпорност против најсилните земјотреси, односно

задолжителна примена на нормативно - правна регулатива, со која се уредени постапките, условите и барањата за постигнување технички конзистентен и економски одржлив степен на сеизмичка заштита.

Бидејќи не постои сеизмичка микрореонизација за овој простор меродавна е картата на макросеизмичка реонизација со што природно нестабилните и сеизмичките неповолни терени, а тоа се местата каде се сменуваат геолошките формации, треба да се исклучуваат од градежните зафати, а за поголемите инвестициони објекти потребно е извршување на детални инжињерско-геолошки и сеизмолошки истражувања на теренот.

Од останатите природни катастрофи се и метеролошки појави со карактеристики на елементарни непогоди кои се манифестираат со појава на ветрови и магли.

Во инвестициониот проект се разработени мерки за заштита на човекот, материјалните добра и животната средина од природните катастрофи.

8. Мерки за заштита, намалување и неутрализирање на значајните влијанија врз животната средина од имплементација на планскиот документ

Со Законот на животна средина („Сл. Весник на РМ” бр. 53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11, 123/12, 93/13, 187/13, 42/14, 44/15, 129/15, 192/15, 39/16 и 42/16) како и останатите закони и подзаконски акти се уредени правата и должностите на на Република Македонија и на општина Маврово и Ростуша, како и правата и должностите на правните и физичките лица, во обезбедувањето услови за заштита и за унапредување на животната средина, заради остварување на правото на граѓаните на здрава и животна средина.

Овој Извештај, кој се базира на релевантните податоци од Просторниот план, Националниот Еколошки Акционен План, секторските студии, за одредени области, како и податоци утврдени на самиот локалитет, предвидува и мерки за заштита на животната средина од влијанијата кои се очекуваат со имплементацијата на планската документација.

Анализата на влијанијата врз животната средина, како превентива, има за цел да ги идентификува можните проблеми, да ги рационализира трошоците и да направи оптимален избор на мерките за заштита на животната средина. За разлика од пасивниот пристап, со кој се применуваат заштитни мерки по настанатиот проблем, што претставува финансиско оптоварување на производителите, давачите на услуги и општеството во целост, превентивната заштита на животната средина се трансформира во елемент на развој и појдовна основа за глобалното управување со животната средина засновано на принципите на одржливиот развој. Одржувањето на континуитет во следењето на состојбите во медиумите и областите на животната средина, дава претстава за трендот на промени кои настанале во текот на подолг временски период на анализираното подрачје, како основа за планирање и предвидување на промените кои би можело да се очекуваат во животната средина во временската рамка на која се однесува планскиот документ.

За реализација на системот за заштита на животната средина потребно е да се почитува:

- Селектирано и организирано транспортирање на отпадот;
- Озеленување на дворните површини;
- Зачувување на амбиенталните и естетските потенцијали на просторот;
- Изградба на современа инфраструктура;
- Приклучок на секој објект на водоводна и канализациона мрежа;
- Соодветен третман на отпадните води;
- Доследна имплементација на планот;
- Загадувачот е должен да ги надомести трошоците за отстранување на опасноста од загадување на животната средина, да ги поднесе трошоците за санација, како и да ја стави во функција животната средина во состојба како пред оштетувањето.

Во поглед на озеленувањето, да се планираат соодветни профили на дрвореди покрај објектите кои можат негативно да влијаат на квалитетот

на животната средина. Изборот на зеленило треба да се усогласи со условите за заштита и негова намена. Диспозицијата на високите дрвја да биде усогласена со трасите на подземните инсталации, додека изборот на видот на озеленувањето да биде во согласност со условите во работната средина, односно способноста на повеќе апсорпција на штетни гасови и кои немаат посебен третман за одржување.

- Мерки за намалување на влијанијата врз демографскиот фактор

Реализацијата на предвидените содржини од планскиот опфат ќе имаат позитивно влијание, пред сè, на населбите во непосредната околина и ќе претставува движечка сила за побрз и порамномерен одржлив развој на истите.

Реализација на планската документација ќе влијае во насока на намалување на економската миграција на локалното население и ќе претставува позитивен стимул за демографскиот развој како и зголемување на наталитетот на долгорочна основа. Инвестиционите вложувања за реализација на оваа планска содржина ќе значат зголемување на животниот стандард и квалитетот на живеењето, како и привлекување на нови инвестиции од страна на бизнис секторот.

Според тоа, може да се каже, дека имплементацијата на ЛУПД за ГП В.2. на КП бр. 147 и 172 дел, КО Горна Волковија, општина Маврово и Ростуша ќе има позитивни долгорочни влијанија врз развојот на демографските карактеристики на општина Маврово и Ростуша и пошироко.

- Мерки за намалување на влијанијата врз човековото здравје

Интегралната реализација на предложените мерки во сите фази на инвестициониот циклус е во насока на намалување на можните негативни влијанија врз животната средина кои може на директен или индиректен начин да се рефлектираат врз здравјето на луѓето. Цврстиот отпад што би се јавил во рамките на планираниот опфат е потенцијална опасност. Затоа се предлага (интегрирано управување), организирано собирање и транспортирање до местото наменето за отпад. Канализационата отпадна вода потребно е соодветно да се постапува согласно планската документација. Доследното спроведување на планските решенија, ќе доведе до директна заштита на човековото здравје. Примената на сите мерки ќе овозможи елиминирање на евентуалните негативни влијанија врз животната средина кои може да се рефлектираат на директен или индиректен начин врз здравјето на човекот.

- Мерки за намалување на влијанијата врз амбиентниот воздух

Објектите од аспект на еколошка заштита не смеат да ја нарушат постојната еколошка рамнотежа и истите е потребно да бидат изведени согласно сите стандарди и нормативи од ваков вид.

Се претпоставува дека загадувањето што ќе биде предизвикано од начинот на греењето на објектите, нема да претставува загрижувачка опасност по загадувањето на животната средина.

За намалување на влијанијата врз квалитетот на амбиентниот воздух од имплементацијата на ЛУПД за ГП В.2. на КП бр. 147 и 172 дел, КО Горна Волковија, општина Маврово и Ростуша се предлагаат следните мерки:

- Околу објектите да се предвиди формирање на појаси со заштитно зеленило, ниско и средно, со долг вегетациски период се со цел нивно функционално развивање како и додатно намалување на аерозагадувањето;
- При планирањето приоритет да се дава на најдобро достапните техники и инсталации;
- Избегнување на користењето на фосилните горива како енергетски ресурс;
- Користење на електрична енергија како енергенс за затоплување при што нема да има никакви загадувачки емисии или пак користење на обновливи извори на енергија;
- Мониторинг на емисии на загадувачки материи во воздухот;
- За подобрување на квалитетот на воздухот во локалитетот, на сите слободни површини да се предвидат зелени површини.

- Мерки за намалување на влијанијата врз климатскиот промени

Со оглед на микролокацијата на која се предвидува реализацијата на оваа планска содржина не се очекува дека ќе има нарушување на квалитетот на воздухот на микро план и поширокиот регион или климатски промени. Затоа не се препорачуваат мерки.

- Мерки за намалување на бучава

При планирањето потребно е да се предвидуваат технологии и техники кои ќе допринесуваат за редукција на загадувањето со бучава и доведување на истото во законски дозволените параметри.

Прашањето за намалување на проблемите со бучавата треба да се решава со обезбедување на заштитни зелени појаси и формирање на хортикултурни насади во опфатот.

Доколку во времето на имплементација на планот се увиди потреба од воведување на дополнителни мерки на заштита од бучава, истите ќе се спроведат.

- Мерки за заштита од вибрации

Имплементацијата на планската документација нема да предизвика значителни вибрации поради што нема да се воведат некои посебни мерки.

- Мерки за намалување на влијанијата врз квалитетот на водите

Идентификувани извори на емисии на отпадни води во опфатот ќе бидат санитарните води. Ако неправилно се управува со истите може негативно да влијаат врз површинските и подземните води и да го загорзат квалитетот на околното земјиште и здравјето на луѓето.

За да се спречи неправилното управување со отпадните води и да предизвикаат загадување на површинските и подземните води се препорачуваат следниве мерки:

- Канализациониот систем препорачливо е да биде решен по сепарациски систем, односно да биде одвоено одведувањето на фекалните и атмосферските води;
- Соодветен третман на санитарните води; насочување кон предвидената септичка јама и нејзино редовно сервисирање од ЈКП;
- Соодветно управување со отпадот;
- Неутрализирање на штетните отпадни материи.

За намалување на евентуалните влијанија врз животната средина се препорачува:

- Интегрално управување со комуналниот отпад и негова селекција, и
- Запазување на целите на животната средина и почитување на поставените стандарди.

- Мерки за намалување на влијанијата врз почвата

За намалување на влијанијата врз почвата се предлагаат следните елементи:

- Соодветно постапување со отпадните води;
- Интегрално управување со комуналниот отпад и негова селекција;
- Поставување контејнери спрема видот на отпадот на соодветни бетонски површини;
- Селектирано и организирано депонирање на комуналниот отпад со контролиран транспортен систем во депонија;
- Со плановите за хортикултура да се утврдат исклучиво декоративни насади за да не се очекува значајно загадување на почвата.

- Мерки за намалување на влијанијата врз флората и фауната

Загрозувањето и намалувањето на биодиверзитетот е глобален процес кој во последните 100 години добива загрижувачки размери. Причините за ваквиот тренд се многубројни, непосредно условени и најчесто тешко може да се елиминираат. Различните дејности на човекот во смисол на менување на природата, доведоа до силни и во многу случаи иреверзбилни процеси кои непосредно се одразуваат врз промената или целосно уништување на пооделни екосистеми, а со тоа и до неповратно исчезнување на голем број органски видови и намалување на нивните популации до критична граница. Негативниот ефект се рефлектира и во директното нарушување на природните екосистеми и нивната потполна деструкција, при што истите се преведуваат во урбани екосистеми и станишта.

Предметната локација за која се планира изработка на ЛУПД за ГП В.2. на КП бр. 147 и 172 дел, КО Горна Волковија, општина Маврово и Ростуша, се наоѓа во опфат на заштитено природно наследство НП Маврово и во близина на предложениот за заштита научно-истражувачки природен резерват Волковија, поради што е потребно да се почитуваат одредбите пропишани во Законот за заштита на природата и

подзаконските акти донесени врз основа на овој закон, како и строго да се почитуваат заштитните категории според Меѓународниот сојуз за заштита на природата и природните богатства согласно валоризацијата дадена во Просторниот план на Република Македонија.

Доколку се утврди дека урбанизацијата на предметната локација би предизвикала нарушување на биолошката и пределската разновидност на евидентираниот простор, потребно е да се почитуваат одредбите пропишани во Законот за заштита на природата и подзаконските акти донесени врз основа на овој закон.

Основен услов за намалување на влијанијата врз флората и фауната се примената на предвидените мерки за правилно управување со просторот, отпадните води, отпадот, бучавата, почвата, воздухот и сл. Доколку при изработката на планот или при уредување на просторот се дојде до одредени нови сознанија за природното наследство кои можат да бидат загрозени со урбанизацијата на овој простор, потребно е да се превземат следните мерки на заштита на природното наследство:

- Утврдување на границите и означување на објектите прогласени и предложени како природно наследство;
- Во подрачјата и зоните со строга заштита да се дозволат само научно-истражувачки активности;
- На местата со карактер на природно наследство дозволено е користење на растителни и животински видови само во санитарно-здравствени цели со специјална дозвола од надлежен орган;
- На подрачјата кои се предложени за заштита како природно наследство, изградбата и уредувањето до прогласувањето на истите мора да се врши само со специјална дозвола од надлежен орган;
- Магистралната и останатата инфраструктура (надземна и подземна) да се води надвор од објектите со природни вредности, а при помали зафати потребно е нејзино естетско вклопување во природниот пејсаж;
- Воспоставување на мониторинг, перманентна контрола и надзор на објектите со природни вредности и превземање на стручни и управни постапки за санирање на негативните појави;
- Воспоставување на стручна соработка со соодветните институции во окружувањето;
- За заштита на природниот биодиверзитет, со посебен акцент врз еколошката структура и поддршка на природните процеси да се промовираат едукативни и рекреативни активности.

- Мерки за намалување на влијанијата врз пределот

Предвидените активности во планската документација ќе бидат во насока на зачувување и подобрување на естетските потенцијали на пределот. Планската реализација со мерките дадени во овој извештај само ќе го надополни пределот во позитивна смисла.

Со изработка на ЛУПД за ГП В.2. на КП бр. 147 и 172 дел, КО Горна Волковија, општина Маврово и Ростуша просторот добива нова димензија во функција на зголемување на атрактивноста на подрачјето и зголемување на неговата вредност.

Имплементацијата на планот ќе има позитивно влијание на пределот, ќе делува како една осмислена урбанизирана целина во која покрај објектите треба да се предвидат зелени површини со хортикултурно уредување.

- Мерки за намалување на влијанијата врз материјалните добра

Имплементацијата на планскиот документ има позитивно влијание врз материјалните добра заради зголемување на атрактивноста на просторот со самата реализација на овој план. Оттука, мерките кои би се превземале би биле во насока на зголемување на позитивните импликации на околниот простор и зголемување на неговата атрактивност и вредност.

- Мерки за намалување на влијанијата врз културното наследство

Во своето милениумско постоење, човековата цивилизација од праисторијата до денес, на територија на Р. Македонија оставила значајни траги од вонредни културни, историски и уметнички вредности, кои го потврдуваат постоењето, континуитетот и идентитетот на македонскиот народ на овие простори.

Просторниот аспект на недвижното културно наследство е предмет на анализа во корелација со долгорочната стратегија за економски, општествен и просторен развој, односно стратегијата за зачувување и заштита на тоа наследство во услови на пазарно стопанство.

Во Археолошката карта на Република Македонија, која ги проучува предисториските и историските слоеви на човековата егзистенција, од најстарите времиња до доцниот среден век, на анализираното подрачје, нема евидентирани локалитети.

Според Просторниот план на Р. Македонија, најголем број на цели се однесуваат на третманот и заштитата на културното наследство во плановите од пониско ниво.

При изработка на планска документација од пониско ниво, да се утврди точната позиција на утврдениот локалитет со културно наследство и во таа смисла да се применат плански мерки за заштита на недвижното наследство:

- задолжителен третман на недвижното културно наследство во процесот на изработката на просторните и урбанистичките планови од пониско ниво заради обезбедување на плански услови за нивна заштита, остварување на нивната културна функција, просторна интеграција и активно користење на спомениците на културата за соодветна намена, во туристичкото стопанство, во малото стопанство и услугите, како и во вкупниот развој на државата;
- планирање на реконструкција, ревитализација и конзервација на најзначајните споменички целини и објекти и организација и уредување на контактниот, околниот споменичен простор заради зачувување на нивната културно - историска димензија и нивна соодветна презентација;

- измена и дополнување на просторните и урбанистичките планови заради усогласување од аспект на заштитата на недвижното културно наследство.

Согласно Закон за просторно и урбанистичко планирање („Сл. Весник на РМ” бр20/04, 115/07, 18/11, 148/11, 23/13, 137/13, 164/13, 38/14, 44/14, 199/14, 104/15, 154/15 и 192/15) културното недвижно наследство во просторните и урбанистички планови треба да се третира на начин кој ќе обезбеди негово успешно вклопување во просторното и организационо ткиво на градовите и населените места или пошироките подрачја и потенцирање на неговите градежни, обликовни и естетски вредности.

- Мерки за намалување на влијанијата од управување со отпад

Согласно Законот за управување со отпад, создавачите на отпад се должни во најголема можна мера, да го избегнат создавањето на отпад и да ги намалат штетните влијанија на отпадот врз животната средина, животот и здравјето на луѓето.

Создавачот и/или поседувачот на отпадни материји и емисии ќе ги сноси сите трошоци за санација на евентуално предизвиканите нарушувања во животната средина.

Со плановите за хортикултура неопходно е да се утврдат исклучиво декоративни насади.

За избегнување на евентуалните влијанија врз животната средина поради несоодветното управување со отпадот, кој што ќе се создава на локацијата се препорачува реализација на законските обврски за управување со отпадот, почитувајќи ги пред сè основните принципи за управување со отпадот (одржлив развој, принципот на близина, хиерархија на отпадот, загадувачот плаќа и др.). При управувањето со отпадот да се земе во предвид хиерархијата во управувањето со отпадот и различни достапни технички опции за избегнување на отпадот, намалување на потенцијалот на опасност на отпадот и намалување на самите извори, искористување за материјали/енергија, како и намалување на остатоците за депонирање во согласност со оценката на најдобра можна еколошка опција со цел да се применува еколошки безбедно финално депонирање, зачувување на необновливите природни ресурси и постигнување на минимални емисии од процесите на третман/депонирање на отпад во животната средина.

Неопходно е да се воспостави ефективна организациска поставеност во сите фази на реализација на планскиот опфат од планирање до финално отстранување на генерираниот отпад на локацијата. Активностите на управување со отпад мора да ги спречуваат емисиите во животната средина, како и штетните и другите негативни ефекти врз здравјето и добросостојбата на населението, за животните и за вегетацијата и за живеалиштата и за природата, преку техничките мерки со посебна цел да се заштитат зелените површини и водните ресурси кои претставуваат добра од посебен национален интерес.

- Мерки за намалување на влијанијата од несреќи и хаварии

За намалување на можните влијанија, предизвикани од несреќи и хаварии се препорачува имплементација на мерките, дадени во планската документација, во фазата на реализација на планскиот опфат, што ќе овозможат минимизирање на евентуални појави на несреќи и хаварии во оперативната и функционалната фаза.

- Мерки за заштитата и спасување

Мерките за заштита и спасување задолжително се применуваат при планирањето и уредувањето на просторот, а начинот на примена со уредба го уредува Владата. Како посебен вид на заштита треба да се третира и засолништето кое треба да се предвиди во објектите како второстепена функција на некој простор доволно димензиониран по сите стандарди и лесно пристапен и адаптабилен за кус период.

Согласно Законот за заштита и спасување („Сл. Весник на РМ” бр. 36/04, 49/04, 86/08, 124/10, 18/11 и 41/14) задолжително треба да се применуваат мерките за заштита и спасување при планирање и уредување на просторот. Тоа опфаќа пред се: изградба на објекти отпорни на сеизмички дејствија, регулирање на водотеците и изградба на систем на одбрамбени насипи, изградба на снеготаштитни појаси и пошумување на голините, обезбедување на противпожарни пречки, изградба на објекти и заштита и изградба на потребната инфраструктура во согласност со член 54 од Законот за заштита и спасување.

- Мерки за заштитата од пожар

Предвидени се следните плански мерки за заштита од пожар:

- Објектите во рамките на планот да се предвидени со огноотпорни материјали;
- Објектите да бидат лоцирани така да се пристапни за пожарните возила со што се овозможува лесна подготовка и ставање во дејство на потребната опрема за борба против пожарот и спасување на луѓето;
- Сообраќајниците да се со доволна ширина, а потребно е да се изведат со задоволувачки осовински притисок што овозможува непречено и брзо движење на противпожарните возила;
- При планирање на хидрантската мрежа потребно е да е обезбедено доволно количина на вода за гаснење на пожари;

Во однос на заштитата од пожари потребно е со проектите да се реши громобранската инсталација со цел да нема појава на зголемено пожарно оптоварување.

Планирањето и изработката на техничката документација треба да е во согласност со Законот за заштита и спасување („Сл. Весник на РМ” бр. 36/04, 49/04, 86/08, 124/10, 18/11 и 41/14), Законот за пожарникарство („Сл. Весник на РМ” бр. 67/04, 81/07, 55/13 и 158/14) и другите позитивни прописи со кои е регулирана оваа област.

- Мерки за заштита од природни катастрофи

Во мирнодопски период може да дојде до појава на вонредни услови поради елементарни непогоди кои настануваат под дејство на природни сили: земјотрес, поплава, силен ветер, снег, наноси, лавини, лизгање и одронување на терен и сл. Многу од овие опасности можат предвреме да се предвидат, во кој случај можат да се преземат одредени организационо-технички мерки за нивно спречување или намалување на последиците.

Природните појави можат да се јават и како комбинирани појави кај кои причинител е човекот, а последиците се резултат на природни сили (поплави предизвикани со рушење на брани, насочување на метеоролошките појави и предизвикување на вонредни состојби).

Сеизмичките појави, земјотресите се доминантни непогоди кои можат да имаат катастрофални последици врз човекот и природата.

Просторот на селото според сеизмичките карактеристики е зона со висок степен на сеизмичност и очекуван интензитет од 9° по МЦС. Намалување на сеизмичниот ризик и последиците може да се постигне со примена на соодветни економски мерки за заштита на создадените вредности (градежна интервенција на носивата конструкција на постојните објекти заради зголемување на отпорноста на земјотрес), односно задолжителна примена на техничките нормативи за изградба на објекти од високоградбата во сеизмичките подрачја.

9. План на мерки за мониторинг на животната средина

За изработка на ефективен план за управување, неопходно е најнапред да се спроведе оцена на статусот на сите природни вредности вклучувајќи го и здравјето на човекот. Во следниот чекор се определуваат цели и приоритети за управување. Дали превземените мерки и активности ги даваат посакуваните резултати се утврдува преку континуиран мониторинг. Податоците од мониторингот ќе бидат основа за изработка на следниот план за управување. Според тоа, мониторингот е составен дел од кружниот процес на планирање на управувањето.

Основни цели на планот за мониторинг се:

- Подобрување на квалитетот на живеење и зголемување на животниот стандард;
- Заштита на животната средина со имплементација на Планот;
- Одржување на постојано ниво на флора и фауна;
- Подобрување на квалитетот на воздухот;
- Зачувување на квалитетот на почвата;
- Минимизирање на отпадот, рециклирање и негова повторна употреба;
- Минимизирање на појави од несреќи и хаварии.

Сепак, тоа најчесто се постигнува низ осмислени научни истражувања чија главна цел е да ги опишат процесите на екосистемите вклучувајќи ги и законите кои влијаат врз нив.

Еколошкиот мониторинг се однесува на последователни мерења во екосистемите со главна цел определување на трендови во компонентите, процесите или функциите.

Со секој предлог мерки за заштитата на животната средина потребно е да се изготви план за мониторинг на предложените мерки и мониторинг на животната средина. Во современото планирање на просторот, задачите на заштита на природата се усмерени особено на активно уредување и заштита на природата и животната средина, санирање на можните штети и повторно воспоставување на природната средина.

Што се однесува до изработката на ЛУПД за ГП В.2. на КП бр. 449, КО Волковија, големи угостителски единици, општина Маврово и Ростуша, особено треба да се има во предвид близината на обработуваниот простор. Доколку при изработка на планот и уредувањето на просторот се дојде до одредени нови сознанија за природни реткости кои може да бидат загрозувани потребно е да се преземат мерки за заштита согласно Законот.

Планот на мониторинг предвидува следење на следните параметри во животната средина:

- Следење на квалитетот и квантитетот на водите;
- Следење на квалитетот на водите;
- Следење на квалитетот на почвата;
- Следење на бучавата.

Со овој план ќе се овозможи:

- Потврда дека договорените услови при одобрување на проектот се соодветно спроведени;
- Управување со непредвидени влијанија и промени;
- Потврда дека влијанијата врз медиумите на животната средина се во рамките на предвидени или дозволени гранични вредности;
- Потврда дека со примена на мерките се врши заштита на животната средина, односно намалување на негативните влијанија.

10. Нетехничко резиме

Со самото реализирање на оваа планска задача се добиваат податоци за почвата, воздухот, водата, климатските фактори, населението, здравјето на луѓето, материјалните добра и др. и се создаваат услови за изнаоѓање на причините врз основа на која се одбираат алтернативите и се предвидуваат мерки за заштита и намалување на негативните влијанија. Со идентификацијата на можните проблеми треба да се рационализираат трошоците и да се направи најсоодветен избор на мерките за заштита на животната средина. Резултатот од учеството на јавноста треба да се земе што е можно повеќе. Преку реализација на планскиот опфат доаѓа до подобрување на економските услови преку отварање на нови работни места, односно ќе се создадат услови за економско ангажирање на населението, а со самото тоа воспоставување на предуслови за одржлив економски развој.

Во основа, Извештајот за Стратегиската оценка за животната средина се базира на детали од планот, програмите и стратегиите, како и информациите кои се утврдени при изготвувањето, а се од особено значење за можните влијанија на животната средина.

Извештајот на овој плански документ ги опфаќа податоците за:

- постојната состојба на планскиот опфат,
- потенцијалните влијанија врз населението, здравјето на луѓето, флората, фауната, почвата, воздухот, водата, климатските фактори, материјалните добра, културното наследство, пејсажи и др.;
- мерките за заштита и намалувања на влијанијата;
- краток преглед на причините врз основа на кој се одвиваат алтернативите;
- состојбата на животната средина без имплементацијата на планот;
- планот за мониторинг на животната средина.

При изработка на ЛУПД за ГП В.2. на КП бр. 147 и 172 дел, КО Горна Волковија, општина Маврово и Ростуша, е применет методолошки пристап и постапка, согласно член 46 од Законот за просторно и урбанистичко планирање („Сл. Весник на РМ” бр. 199/14) и Законот за изменување и дополнување на Законот за просторно и урбанистичко планирање („Сл. Весник на РМ” бр. 44/15, 193/15, 31/16 и 163/16), Правилникот за стандарди и нормативи за урбанистичко планирање („Сл. Весник на РМ” бр. 142/15) и Правилникот за изменување и дополнување на Правилникот за стандарди и нормативи за урбанистичко планирање („Сл. Весник на РМ” бр. 217/15, 222/15, 228/15, 35/16, 99/16 и 134/16) и Правилникот за поблиска содржина, форма и начин на обработка на генерален урбанистички план, детален урбанистички план, урбанистички план за село, урбанистички план вон населено место и регулациски план на генерален урбанистички план, формата, содржината и начинот на обработка на урбанистичко Ы плански документации и архитектонско - урбанистички проект и содржината, формата и начинот на обработка на проектот за инфраструктура („Сл. Весник на РМ” бр. 142/15).

Методолошкиот пристап има суштинско значење за целокупниот процес при изработка на оваа Локална урбанистичка планска документација и во суштина претставува изработка по фази, почнувајќи од

анализа на постојната состојба, усвоените принципи за поедини проблеми до создавање на основната концепција за планирање на површините и изработка на конкретни просторни, сообраќајни и инфраструктурни решенија.

Волковија е планинско село во средишниот дел на општина Маврово и Ростуше на северната падина на планината Бистра, од левата страна на реката Радика и патот Маврови Анови - Дебар, западно од Мавровското Езеро. Всушност, Волковија е сместена во северниот дел на Реканскиот крај, познат како Горна Река во нејзиниот источен дел. Од градот Гостивар, Волковија е одалечена 32 км, а е сместена на 1110 м надморска височина. Поради истоименото село во Полог, ова село е познато меѓу населението и како Горна Волковија или гостиварска Волковија. Во пределот над селото Волковија се наоѓа голем комплекс од густа борова шума и познатата убава Волковска елова шума која е најстарата и единствена чиста елова шума во Македонија.

Планскиот опфат со својата местоположба е во атар на село Горна Волковија во место викано Н. Трница, општина Маврово и Ростуше. Опфатот се наоѓа во источниот дел од атарот на село Горна Волковија, непосредно покрај регионалниот пат Р1202 - врска со А2 - Маврови Анови - Дебар - граница со Р. Албанија (ГП Блато) и делница за манастир св. Јован Крстител (Бигорски). Преку регионалниот пат Р1202 градежната парцела се поврзува со останатиот дел од селото, општината Маврово и Ростуше, останатиот дел од Републиката како и пошироко од неа.

Планскиот опфат се наоѓа на просечна надморска височина од 963 м до 990 м.

Планскиот опфат претставува затворена полигонална линија чија граница се движи по границата на катастарската парцела 149 и 172 дел и зафаќа површина од 28252 м².

Предметниот простор досега е предмет на обработка на Просторен план на Република Македонија, донесен на 11.06.2004 година од Собранието на Република Македонија.

Во планскиот опфат не се регистрирани постојни споменични целини.

Во рамките на планскиот опфат е изграден постоен објект со намена за лесна и загадувачка индустрија, што значи дека во планскиот опфат нема постојно население, туку население кое повремено престојува. Покрај планскиот опфат има постоечки земјен пат кој се поврзува со регионалниот пат Р1202 - врска со А2 - Маврови Анови - Дебар - граница со Р. Албанија (ГП Блато) и делница за манастир св. Јован Крстител (Бигорски). Преку постоечкиот земјен пат градежната парцела се поврзува со останатиот дел од селото, општината Маврово и Ростуше, останатиот дел од Републиката како и пошироко од неа.

Во планскиот опфат има постоен изграден објект.

Објектот е изградени од армиран бетон и е во добра состојба.

Основната класа на намена на објектите е Г2 - Лесна и загадувачка индустрија.

Бројот на спратови на постојниот објект изнесува П. Максималната изградена површина изнесува 295 м². Максималната вкупна изградена етажна површина изнесува 295 м². Максималниот процент на изграденост

изнесува 1.04%. Коефициентот на искористеност на земјиштето изнесува 0.01.

Во планскиот опфат нема постојна водоводна мрежа.

Во планскиот опфат прифатот на фекалните води се одвива во водонепропусни септички јами.

Атмосферските води се слеваат слободно по површината на теренот, односно нема организирано прифаќање и одведување на атмосферските води.

Податоците се добиени од секторот за урбанизам од општина Маврово и Ростуше.

Согласно доставените податоци под бр. 24-1149/2 од 12.04.2016 година, ЕВН Македонија АД Скопје, КЕЦ Гостивар, издава потврда дека во рамките на планскиот опфат има постојни подземни и надземни инсталации на дистрибутивната мрежа на објекти и истите се обележани во соодветниот графички прилог во планската документација.

Согласно доставените податоци под бр. 07-148747/1 од 11.04.2016 година, Македонски телеком АД Скопје, известува дека во рамките на планскиот опфат нема постојни подземни тк инсталации.

За постојните објекти нема информација за начинот на кој се изградени, бидејќи се изградени во минатиот век, а земјиштето на кое се изградени истите е евидентирано во Агенција за катастар на недвижности како градежно земјиште.

Анализирајќи ги причините и целите кои треба да постигнат со изработка на новата планска документација, нарачателот констатира дека треба да се изработи Локална урбанистичка планска документација за наведениот локалитет.

Причината за изработка на планската документација е урбанизација на планскиот опфат кој досега не бил урбанизиран, како и вршење на парцелација со одредување на намена на земјиштето и предвидување на површина за градење, а во согласност со законите и правилниците за урбанистичко планирање.

Волковија е планинско село во средишниот дел на општина Маврово и Ростуше на северната падина на планината Бистра, од левата страна на реката Радика и патот Маврови Анови - Дебар, западно од Мавровското Езеро. Всушност, Волковија е сместена во северниот дел на Реканскиот крај, познат како Горна Река во нејзиниот источен дел. Од градот Гостивар, Волковија е одалечена 32 км, а е сместена на 1110 м надморска височина.

Планскиот опфат со својата местоположба е во атар на село Горна Волковија во место викано Н. Трница, општина Маврово и Ростуше. Опфатот се наоѓа во источниот дел од атарот на село Горна Волковија, непосредно покрај регионалниот пат Р1202 - врска со А2 - Маврови Анови - Дебар - граница со Р. Албанија (ГП Блато) и делница за манастир Св. Јован Крстител (Бигорски). Преку регионалниот пат Р1202 градежната парцела се поврзува со останатиот дел од селото, општината Маврово и Ростуше, останатиот дел од Републиката како и пошироко од неа.

Планскиот опфат се наоѓа на просечна надморска височина од 963 м до 990 м.

Планскиот опфат претставува затворена полигонална линија чија граница се движи по границата на катастарската парцела 149 и 172 дел и зафаќа површина од 28252 м².

Со оваа ЛУПД за ГП В.2. на КП бр. 147 и 172 дел, КО Горна Волковија, општина Маврово и Ростуша со основна класа на намена на земиштето Г2 - Лесна и загадувачка индустрија.

Генералниот концепт кој е користен при решавање на оваа ЛУПД за ГП В.2. на КП бр. 147 и 172 дел, КО Горна Волковија, општина Маврово и Ростуша, се состои во урбанизирање на просторот кој досега не бил урбанизиран, како и вршење на парцелација со одредување на намена на земјиштето и предвидување на површина за градење, а во согласност со законите и правилниците за урбанистичко планирање.

Со оваа ЛУПД за ГП В.2. на КП бр. 147 и 172 дел, КО Горна Волковија, општина Маврово и Ростуша и за истата се предвидува една површина за градење со основна класа на намена за:

- **ПРОИЗВОДСТВО, ДИСТРИБУЦИЈА И СЕРВИСИ**
Г2 - ЛЕСНА И НЕЗАГАДУВАЧКА ИНДУСТРИЈА

Со компатибилни класи на намени: А4, Б1, Б2, Б4, В3, Д2, Д3, Д4, Г3 и Г4 со максимален дозволен процент на учество на збирот на компатибилните класи на намени во однос на основната класа на намена во планот од 49%.

Планираната површина за градење изнесува 3493 м².

Планираната вкупна етажна површина за градење изнесува 10479 м².

Максималниот процент на изграденост изнесува 12.36%.

Коефициентот на искористеност на земјиштето изнесува 0.37.

Максимална височина на градбата изнесува 13.2м.

Максимален број на спратови изнесува П+2.

Површината за градба е предвидена согласно Правилникот за стандарди и нормативи за урбанистичко планирање („Сл. Весник на РМ” бр. 142/15) и Правилникот за изменување и дополнување на Правилникот за стандарди и нормативи за урбанистичко планирање (Сл. Весник на РМ бр. 217/15, 222/15, 228/15, 35/16, 99/16 и 134/16).

Планскиот опфат со својата местоположба е во атар на село Горна Волковија во м.в. Н. Трница, општина Маврово и Ростуше. Опфатот се наоѓа во источниот дел од атарот на село Горна Волковија, непосредно покрај регионалниот пат Р1202 - врска со А2 - Маврови Анови - Дебар - граница со Р. Албанија (ГП Блато) и делница за манастир св. Јован Крстител (Бигорски). Преку регионалниот пат Р1202 градежната парцела се поврзува со останатиот дел од селото, општината Маврово и Ростуше, останатиот дел од Републиката како и пошироко од неа.

Покрај планскиот опфат има постоечки земјен пат кој се поврзува со регионалниот пат Р1202 - врска со А2 - Маврови Анови - Дебар - граница со Р. Албанија (ГП Блато) и делница за манастир св. Јован Крстител (Бигорски), а сообраќајот во рамките на градежната парцела ќе се реши при изработка на Идејниот проект и/или Основниот проект што ќе биде дел од постапката за добивање на одобрение за градење.

Пристапот во градежната парцела В.2. ќе се одвива преку пристапниот пат.

Категоризацијата и профилите на улиците е во согласност со Правилникот за стандарди и нормативи за урбанистичко планирање (Сл.

Весник на РМ” бр. 142/15) и Правилникот за изменување и дополнување на Правилникот за стандарди и нормативи за урбанистичко планирање („Сл. Весник на РМ” бр. 217/15, 222/15, 228/15, 35/16, 99/16 и 134/16).

Постоечкиот пат е асфалтиран и е со попречен профил од 3 м.

Попречниот пад на пристапниот пат се предвидува да биде 2%.

Во планскиот опфат е планирана водоводна мрежа со профил од 100 мм преку кој предвидениот објект ќе се снабдува со вода.

Во планскиот опфат не се предвидува фекална канализација, фекалиите ќе се одведуваат во септичка јама.

Атмосферските води се слеваат слободно по површината на теренот, односно нема организирано прифаќање и одведување на атмосферските води.

Во планскиот опфат е предвиден кабел за поврзување со телефонска линија.

Во планскиот опфат има постојни подземни и надземни инсталации на дистрибутивната мрежа на објекти за поврзување со електрична мрежа.

За реализација на системот за заштита на животната средина потребно е да се почитува:

- Селектирано и организирано транспортирање на отпадот;
- Озеленување на дворните површини;
- Зачувување на амбиенталните и естетските потенцијали на просторот;
- Изградба на современа инфраструктура;
- Приклучок на секој објект на водоводна и канализациона мрежа;
- Соодветен третман на отпадните води;
- Доследна имплементација на планот;
- Загадувачот е должен да ги надомести трошоците за отстранување на опасноста од загадување на животната средина, да ги поднесе трошоците за санација, како и да ја стави во функција животната средина во состојба како пред оштетувањето.

Во поглед на озеленувањето, да се планираат соодветни профили на дрвореди покрај објектите кои можат негативно да влијаат на квалитетот на животната средина. Изборот на зеленило треба да се усогласи со условите за заштита и негова намена. Диспозицијата на високите дрвја да биде усогласена со трасите на подземните инсталации, додека изборот на видот на озеленувањето да биде во согласност со условите во работната средина, односно способноста на повеќе апсорпција на штетни гасови и кои немаат посебен третман за одржување.

Кога станува збор за мониторинг на животната средина се дава можност за испитување, оценување и системско набљудување на загадувањето и состојбата на медиумите во животната средина како и идентификација и регистрација на изворите на загадување. Планот на мониторингот претставува алка помеѓу сите вклучени страни и претставува основа за надлежните институции во кој ќе го контролираат процесот на спроведување на законската регулатива и да донесуваат одлуки.

Најголем бенефит во спроведувањето на стратегиската оценка на животната средина се гледа во:

- вклучување на социјалните, економските и аспектите на животната средина;

- меѓусекторска соработка;
- флексибилност;
- развој на регионалните цели;
- конзистентност со стретешките определби за одржлив развој.

Исто така, ќе се обезбеди заштита и одржлив развој на ресурсите, заштита на животната средина и луѓето.

11. Прилози

Листа на национална законска регулатива

1. Закон за животна средина („Сл. Весник на РМ” бр. 53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11, 123/12, 93/13, 187/13, 42/14, 44/15, 129/15, 192/15, 39/16 и 42/16);
2. Уредба за определување на проектите и за критериумите врз основа на кои се утврдува потребата за спроведување на постапката за оцена на влијанијата врз животната средина („Сл. Весник на РМ” бр. 74/05);
3. Правилник за содржината на барањата што треба да ги исполнува студијата за оцена на влијанието на проектот врз животната средина („Сл. Весник на РМ” бр. 33/06);
4. Уредба за стратегиите, плановите и програмите, вклучувајќи ги и промените на тие стратегии, планови и програми, за кои задолжително се спроведува постапката за оцена на нивното влијание врз животната средина и врз животот и здравјето на луѓето („Сл. Весник на РМ” бр. 153/07);
5. Уредба за содржината на извештајот за стратегиска оцена на животната средина („Сл. Весник на РМ” бр. 153/07);
6. Правилник за воспоставување на листата на експерти за СОЖС, процедурата за спроведување на испитот за експерти за СОЖС, воспоставување комисијата за оценка на знаењето на експертите за СОЖС („Сл. Весник на РМ” бр. 129/07);
7. Уредба за критериумите врз основа на кои се донесуваат одлуките дали определени плански документи би можеле да имаат значително влијание врз животната средина и врз здравјето на луѓето („Сл. Весник на РМ” бр. 144/07);
8. Уредба за учество на јавноста во текот на изработката на прописи и други акти, како и планови и програми од областа на животната средина („Сл. Весник на РМ” бр. 147/08);
9. Закон за просторно и урбанистичко планирање („Сл. Весник на РМ” бр. 199/14, 44/15 и 193/15);
10. Законот за квалитет на амбиентниот воздух („Сл. Весник на РМ” бр. 67/04, 92/07, 35/10, 47/11 и 100/12-пречистен текст, 10/15 и 146/15);
11. Правилник за критериумите, методите и постапките за оценување на квалитетот на амбиенталниот воздух („Сл. Весник на РМ” бр. 67/04);
12. Закон за води („Сл. Весник на РМ” бр. 87/08, 6/09, 161/09, 83/10, 51/2011, 44/12, 23/13, 163/13, 180/14, 146/15 и 52/16);
13. Уредба за класификација на водите („Сл. Весник на РМ” бр. 18/99);
14. Уредба за категоризација на водотеците, езерата, акумулациите и подземните води („Сл. Весник на РМ” бр. 18/99 и 71/99);
15. Уредба за класификација на водите („Сл. Весник на РМ” бр. 18/99);
16. Закон за отпад („Сл. Весник на РМ” бр. 68/04, 71/04, 107/07, 102/08, 143/08, 124/10, 51/11, 123/12, 147/13, 163/13, 51/15, 146/15, 192/15 и 39/16);
17. Листа на отпади („Сл. Весник на РМ” бр. 100/05);

18. Закон за заштита од бучава во животната средина („Сл. Весник на РМ” бр. 79/07, 124/10, 47/11, 163/13 и 146/15);
19. Одлука за утврдување во кои случаи и под кои услови се смета дека е нарушен мирот на граѓаните од штетна бучава („Сл. Весник на РМ” бр. 64/93);
20. Закон за заштита на културното наследство („Сл. Весник на РМ” бр. 20/04, 115/07, 18/11, 148/11, 23/13, 137/13, 164/13, 38/14, 44/14, 199/14, 104/15, 154/15 и 192/15);
21. Закон за заштита на природата („Сл. Весник на РМ” бр. 67/04, 14/06, 84/07, 35/10, 47/11, 148/11, 59/12, 13/13, 163/13, 41/14, 146/15 и 63/16);
22. Закон за благосостојба на животните („Сл. Весник на РМ” бр. 113/07);
23. Закон за благосостојба на растенијата („Сл. Весник на РМ” бр. 25/98; 06/00);
24. Закон за заштита на растенијата („Сл. Весник на РМ” бр. 25/98; измени 06/00);
25. Закон за безбедност и здравје при работа („Сл. Весник на РМ” бр. 92/07, 136/11, 23/13 и 25/13);
26. Закон за енергетика („Сл. Весник на РМ” бр. 63/06 и 36/07);
27. Закон за експропријација („Сл. Весник на РМ” бр. 33/95, 20/98, 40/99, 31/03, 46/05 и 10/08).

Листа на релевантни ЕУ директиви

Директиви на ЕУ имплементирани во Национална стратегија за апроксимација во животната средина (2008). Релевантни се и нивните измени и дополнувања:

1. Рамковна директива за отпад (2006/12/ЕС)
2. Директива за депонии (99/31/ЕС) дополнета со Регулатива (ЕС) 1882/2003
3. Регулатива за пренос на отпад (ЕЕС) 259/93 дополнета со Одлуките 94/721/ЕС, 96/660/ЕС, 98/368/ЕС и 99/816/ЕС, и Регулативите (ЕС) 2408/98, (ЕС) 120/97 и (ЕС) 2557/2001
4. Директива за управување со отпадот од индустрија за екстракција на минерални сировини (2006/21/ЕС)
5. Рамковна директива за квалитет на амбиентен воздух (96/62/ЕС), дополнета со Регулативата (ЕС) 1882/2003
6. Директива за национални плафони на емисии (2001/81/ЕС)
7. Директива за бензен и јаглерод моноксид (2000/69/ЕС)
8. Директива за озон во амбиентниот воздух 2002/3/ЕС
9. Директива 2004/107/ЕС за арсен, кадмиум, жива, никел и полициклически јаглеводороди во амбиентниот воздух
10. Директива за информирање на корисници (1999/94/ЕС) дополнета со Директивата 2003/73/ЕС
11. Рамковна Директива за вода (2006/60/ЕС) дополнета со Одлуката 2455/2001/ЕС
12. Директива за урбани отпадни води (91/271/ЕЕС) дополнета со Директивата 98/15/ЕС и Регулативата (ЕС) 1882/2003

13. Директива за вода за пиење (98/83/ЕС) дополнета со Регулативата (ЕС) 1882/2003
14. Директива за површинска вода за апстракција (75/440/ЕС) дополнета со Директивите 79/869/ЕЕС и 91/692 ЕЕС (ќе биде отповикана со Рамковната директива за води (2000/60/ЕС) од 22.12.2007
15. Директива за вода за капење (2006/7/ЕС)
16. Директива за испуштање на опасни супстанции во водите (76/464/ЕЕС) дополнета со Директивата (91/692/ЕЕС и 2000/60/ЕС) е биде отповикана со Рамковната директива за води (2000/60/ЕС) од 22.12.2007, освен член 6, кој беше отповикан на 22.12.2000.
17. Директива за мерење на квалитетот на водата за пиење (79/869/ЕЕС) дополнета со Директивите 81/855/ЕЕС, 91/692/ЕЕС, и Регулативата (ЕС) 807/2003 ќе биде отповикана со Рамковната директива за води (2000/60/ЕС) од 22.12.2007)
18. Директива за подземни води (80/68/ЕЕС) дополнета со Директивата 91/692/ЕЕС
19. Директива за вода за риби (78/659/ЕЕС) дополнета со Директивата 91/692/ЕЕС и Регулативата (ЕС) 807/2003
20. Директива за Стратешка оцена на животна средина (2001/42/ЕС)
21. Директива за пристап на информации за животната средина (2003/4/ЕС)

Додаток

Известувања

Користена литература

- Просторниот план на РМ, 2004;
- Планска документација за ЛУПД за ГП В.2. на КП бр. 147 и 172 дел, КО Горна Волковија, општина Маврово и Ростуша;
- Преглед на заштитни подрачја во РМ (2008) и Извештај на меѓународен консултант за заштитени подрачја во рамки на УНДП/ГЕФ/МЖССП проектот: Зајакнување на еколошката, институционалната и финансиската одржливост на системот на заштитени подрачја во Македонија;
- Национална стратегија за одржлив развој, 2009;
- Втор Национален извештај за климатски промени, 2008
- Национална стратегија за механизмот за чист развој за првиот период на обврски според протоколот од Кјото 2008-2012, 2007;
- Втор Национален Еколошки акционен план на РМ, 2006
- Национална стратегија за биолошка разновидност, 2004;
- Стратегија за управување со отпад во РМ 2008-2020;
- Национална транспортна стратегија за патниот превоз, 2008;
- Стратегија за демографски развој на РМ 2008-2015;
- Национална програма за усвојување на правото на ЕУ (НППА II, 2007);
- Национална стратегија за мониторинг на животната средина, 2004;
- Стратегија за управување со животната средина, 2005;
- Стратегија за подигање на јавната свест во животната средина, 2005;
- Стратегија и акционен план за имплементација на Архуската конвенција, 2005;
- Национален здравствено-еколошки акционен план (НЗЕАП), 1999;
- Директива за станишта (92/43/ЕЕС);
- Директива за диви птици (79/409/ЕЕС);
- Рамковна директива за вода (2000/60/ЕС);
- Рамковна директива за квалитет на амбиентен воздух (96/62/ЕС);
- Рамковна директива за отпад (2006/12/ЕС);
- Рамковна директива за бучава (2002/49/ЕС);
- Директива за оценка на влијанието врз животната средина (85/537/ЕЕС);
- Директива за стратегиска оценка на животна средина (2001/42/ЕС);
- ЕУ Шестиот Акционен План за животна средина (2001/42/ЕС);
- Директивата на советот 96/61/ЕС од 24.09.1996 год. за интегрирана контрола и превенција од загадувањето;
- Достапни искуства и практики.